

Vajnorské novinky

Dvojmesačník občanov mestskej časti Bratislava-Vajnory

foto: ifk

Deň detí plný smiechu a zábavy
Dokumentarista obrázkov z Vajnor
Lumpi či počestní úradníci

NA PRAHU LETA

Soňa Molnárová

V posledných rokoch sa akosi stratilo striedanie ročných období podľa kalendára, obdobia sa striedajú podľa teplomera. Po zime hneď vhrpneme do leta a z leta rovno do zimy. Jar vnímame vďaka púčikom na stromoch a jeseň zasa vďaka padajúcemu lístiu. Momentálne sme na prahu leta. Blíži sa koniec školského roku. Pre školákov to znamená finiš pred cieľom = vysvedčenie a potom zaslužený oddych - letné prázdniny.

Mestská časť, ako zriaďovateľ základnej školy spoločne s jej vedením, využije čas letných prázdnin pracovne, a to na rekonštrukciu kuchyne. Plánujeme dokúpiť panvice a nainštalovať konvektomat, keďže už v tomto školskom roku sa počet stravníkov v jedálni zvýšil na počet, ktorý prevyšuje kapacitu jedálne a je nevyhnutné objemovo zvýšiť varné zariadenia. Všetkým čitateľom Vajnorských noviniek želim pekné letné dni, využite ich na oddych a rozšírenie nových obzorov. Deťom želim prázdniny plné pekných zážitkov. Pre tých, ktorí budú tento čas tráviť doma vo Vajnoroch, pripravila mestská časť v Parku pod lipami piatkové večery s tradičným letným kinom. Opäť nebudú chýbať „Nedele deťom“ plné hier a zábavy. Krásne leto a teším sa na stretnutia s vami.

OBSAH

- s. 3** Spomienka na májovú opekačku
- s. 4** Opýtali sme sa starostu
- s. 5** Na Rybníchej majú radi čisto / Vyhodnotenie participatívneho rozpočtu 2017
- s. 6** Dočkáme sa električkovej trasy do Vajnor? / Uznesenie zo zasadnutia zastupiteľstva
- s. 7** Zdraví nemocní
- s. 8-9** Na MDD prišli medzi deti aj princezná a šašo
- s. 10** Prečo si zvlášť pripomíname prvý piatok v mesiaci
- s. 11** Nová skautská družina - o čom je skauting / Vajnorskí skauti myslia globálne
- ss. 12-13** Stavanie mája a zvyky na začiatku leta
- ss. 14 - 15** Neviditeľná smrť v tábore „L“
- s. 16** Brigáda v Materskej škôlke /Deti si majúles užili/ Materská škola bola plná akcií
- s. 17** Deň Vajnorských tradícií / Jazykové okienko
- s. 18** Pohybom k športu, športom k zdraviu / 250 skokov pre zdravie
- s. 19** Školská vedecká konferencia
- ss. 20 -21** Dvorný fotograf vajnorských udalostí
- ss. 22 - 23** Život FK Vajnory
- ss. 24 -25** Prednáška „Športom k úsmevu“ / 5. ročník Turnaja o vajnorský pohár
- s. 26** Streetbal
- s. 27** Miniolympiáda preverila športovú zdatnosť žiakov
- ss. 28 - 29** Lumpi či počestní úradníci?!
- ss. 30 -31** Inzercia, oznamy

str. 27

str. 27

str. 27

str. 27

Dôležité kontakty

Hlásenie porúch BVS: 0800121333

Hlásenie porúch ZSE: 0800111567

Hlásenie porúch VO: 02/63810151

Hasičská služba: 150, 112

Záchraná služba: 155, 112

Mestská polícia: 159

Havarijná služba: 0123

Vajnorské novinky

E-mail: redakcia@vajnory.sk

Internetová adresa:

www.vajnory.sk

Dvojmesačník obyvateľov Mestskej časti Bratislava – Vajnory. Vydáva Vajnorská podporná spoločnosť, sídlo: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava, IČO: 00 304 565. ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2 200 výtlačkov. Nepredajné. Vydané 28. júna 2017, číslo 5-6/2017, ročník XXIII. Šéfredaktor: Igor Kňazovický. Redakčná rada: predsedníčka Soňa Molnárová, podpredseda: Michal Vlček, členovia: Mário Schwab, Martin Otápk, Eva Bielčíková, Edita Jaslovská. Jazyková redaktorka: Edita Jaslovská Dtp a tlač: Ultra Print s.r.o., Pluhová 49, 831 03 Bratislava. Inzeráty: redakcia@vajnory.sk, bielcikova@vajnory.sk, tel. č.: 0850 24 25 24. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú v plnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné. V čísle boli použité fotografie od Antona Jakubáča, Igora Kňazovického a z archívu redakcie.

SPOMIENKA NA MÁJOVÚ OPEKAČKU

Igor Kňazovický, foto: M. Grebečí

Prvého mája sa pravidelne koná májová opekačka na Mahrovej búde v lese nad vajnorskými vinohradmi. Táto akcia má už dlhšiu tradíciu: k vydarenej akcii sa vraciame vo fotoreportáži Marka Grebečího. Nech sa páči!

SPÝTALI SME SA STAROSTU

munikácii, prerastá do zvislého dopravného značenia, verejného osvetlenia alebo dreveny svojimi plodmi znečisťujú verejné priestranstvo. Je možné, že konáre zasahovali do chodníka alebo na parkovné miesta, prípadne boli poškodené alebo choré. Na orezanie drevín nie je potrebný súhlas, ani ohlasovacia povinnosť orgánu ochrany prírody. Orezávanie drevín môže byť uskutočnené aj inou osobou so súhlasom vlastníka pozemku, na ktorom dreveny rastú.

? **Chcela by som sa informovať, na základe čoho sa platí poplatok za vstup na Vajnorské jazerá pre majiteľov nehnuteľností, ktorí ich majú vo vlastníctve. Pri vstupe do areálu nie je žiadna informačná tabuľa o vstupe iba na povolenie. Existuje sadzovník?**

Pani Monika

Vnímame problémy, ktoré vznikajú v súvislosti s dopravnou situáciou na Vajnorských jazerách, oblasti, ktorá má plniť najmä svoju oddychovú a rekreačnú funkciu. Práve z týchto dôvodov sa miestne zastupiteľstvo rozhodlo regulovať vjazd automobilov do oblasti prostredníctvom povolení na vjazd. Cieľom tejto regulácie je predovšetkým ochrana rekreačného prostredia Vajnorských jazier, ktorú zvýšená intenzita automobilovej dopravy ohrozuje. Sadzovník poplatkov bol schválený uznesením č. 164/2016 zo dňa 21. 4. 2016 a nasledovne uznesením č. 222/2016 dňa 16. 12. 2016. Je problém kontroly a vymáhanie pokút za porušovanie zákazu vjazdu, tu narážame na opakované ničenie dopravnej značky, označujúcej zákaz vjazdu, bez ktorej polícia nemôže vodičov pokutovať za nepovolený vjazd. Chystá sa osadenie závor.

? **Pán starosta, obyvateľov Osloboditeľskej ulice trápí neodborná starostlivosť o brezy a zeleň pred bytovkou. Obyvatelia bytoviek majú pocit, že sa majú postarať o zeleň a nasledovne spravia zásahy, ktoré sú neodborné a stromy tým trpia.**

Pani Katarína

Pani Katarína, vykonali sme obhliadku zelene a kríkov v spomínanej lokalite. Niektoré stromy mali odrezané spodné konáre, smerujúce k chodníku a parkovisku a kríky boli presvetlené a skrútené. Z nášho pohľadu nebol zistený radikálny rez, poškodenie, alebo ničenie drevín. V zmysle VZN mestskej časti Bratislava-Vajnory č. 1/2013 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Vajnory je povinnosťou právnických a fyzických osôb dodržiavať čistotu a poriadok na verejných priestranstvách. Za znečisťovanie verejného priestranstva sa považuje aj prerastanie zelene na verejné priestranstvo tak, že zeleň znemožňuje alebo obmedzuje plynulý a bezpečný prechod po chodníku alebo ko-

využiť odstavňú plochu. Za podnet vám ďakujeme.

? **Pán starosta, problém hromadnej dopravy a tiež tranzitnej dopravy cez Vajnory stále pretrvávajú. Sú nejaké riešenia do budúcnosti?**

Redakcia

Toto je dobrá otázka. Doprava u nás v mestskej časti je dlhotrvajúco nevyhovujúca. Riešenie je niekoľko. Pohol sa dopredu projekt predĺženia električkovej trate z konečnej pri Zlatých pieskoch do Vajnory. S tým súvisí aj výstavba odstavňého parkoviska medzi Vajnorským jazerom a Vajnorským nadjazdom. Realizácia tohto projektu však ešte chvíľu potrvá. Vyvinuli sme tiež iniciatívu na využitie prímestských vlakov ako alternatívny mestskú hromadnú dopravu. Oslovili sme listom ŽSR, Magistrát hl. mesta aj ostatné zainteresované organizácie. Chceme, aby sa skrátili intervaly medzi jednotlivými odjazdmi prímestských vlakov na približne 20 minút a tiež pribudli zastávky. Vychádzame z riešenia navrhnutého miestnym úradom už pred 10 rokmi, keď rovnaká iniciatíva využitia vlakov v rámci MHD vyústila do podpísania memoranda o spolupráci pri jeho presadzovaní (písali sme o ňom aj vo Vajnorských novinkách v čísle 6-7, ročník 2007). Je to návrat k dobrej myšlienke, lebo na tie by sa nemalo zabúdať.

? **Záhradkárom a rybárom v okolí Vajnorských jazier prekáža množstvo áut, ktoré prichádzajú a parkujú v ich okolí. Čo sa s tým bude robiť?**

Veronika

Prístupom áut na Vajnorské jazerá sa zaoberáme dlhší čas. Zámerom je postaviť na vstupe automatickú závoru, ktorá by obmedzila vjazd áut. V máji 2017 prebehli rokovania s majiteľmi pozemkov a chatiek ohľadom požiadavky na výstavbu rampy. Nasledovne bol spravený výber zhotoviteľa tejto stavby. Po vybavení všetkých administratívnych krokov bol v júni pripravený projekt na elektrickú prípojku brány. Zároveň sme požiadali magistrát o zmenu organizácie dopravy a dopravného značenia. Dňa 16. júna bola poslaná žiadosť ZSD, a. s., na schválenie projektu. Po doručení súhlasného stanoviska sa dokončí montáž a sprevádzkuje sa automatická elektrická závoru. Mala by byť funkčná ešte toto leto. Podrobnejšie informácie o rampe prinesieme na webovej stránke a v ďalšom čísle Vajnorských novínok.

? **Pán starosta, je možné zabezpečiť odstavňú plochu za železničným priecestím smerom na Senec na Ulici Pri mlyne, aby tam autá neodbočovali na príjazd k diaľnici D1? Odbočujúce autá brzdia premávku a vytvárajú rady čakajúcich aut.**

Pani Zuzana

Na základe vášho podnetu sme oslovili Národnú diaľničnú spoločnosť, na ktorej pozemku sa odstavňá plocha nachádza. NDS na našu požiadavku zareagovala a osadila pri vstupe na plochu betónovú zábranu. Vďaka nej už nebezpečný manéver šoférov pri odbočovaní na diaľničný obchvat je sťažený. Nedisziplinovaní vodiči pri odbočovaní teraz už nebudú môcť

NA RYBNIČNEJ MAJÚ RADI ČISTO

Monika Voleková

Do jarného upratovania v mestskej časti Vajnory sa v apríli a máji zapojili aj obyvatelia paneláka na Rybničnej 61/A.

Z vlastných priestorov vynesli prebytočný nábytok, ďalšie nepotrebné veci a vyčistili priestor okolo domu vrátane pásu pri chodníku cez pozemok neznámych vlastníkov. Do práce sa aktívne zapojili aj seniory, ktorí v dome bývajú, za čo im patrí veľká vďaka. Celkovo boli zaplnené odpadom tri kontajnery, jeden od mestskej časti a dva na objednávku spoločnosti. Po brigáde bolo pre jej účastníkov malé posedenie a nechýbal ani chutný guláš. Radosť z upratovaného však kazia ľudia, ktorí v máji pálili trávu alebo „biele chumáčiky“, ktoré vietor nafúkal na trávu na pozemku neznámych vlastníkov, aj ďalej pri stromoch, z čoho mohol byť slušný po-

žiar. Iní ľudia zasa hádzajú svoj odpad v igelitke ku kontajneru alebo odpad jednoducho rozhádzajú. Preto by bolo dobré, keby sa mestská polícia dopoludnia častejšie pohybovala v lokalite Rybničná ulica, a už len prítomnosťou mužov v uniforme odstrašila neporiadnikov.

Lokalite Rybničná ulica - Na Pántoch, že poslobí o oveľa čistejšie, pomohol aj nový stĺpik zastávky MHD OU Obchodné s označením, cestovným poriadkami a malým smetným košom od DPMB. Ešte treba skultivovať počarbaný prístrešok MHD a bude to omnoho lepšie. Ďakujeme!

PARTICIPATÍVNY ROZPOČET

Tomáš Kulka, vedúci oddelenia vnútornej správy

Po úspešnom minuloročnom projekte participatívneho rozpočtu, z ktorého sa podarilo zrealizovať veľa dobrých nápadov, napr. zakúpenie bočných a zadných závesov (výkrytov) do domu kultúry, zakúpenie interiérového vybavenia pre miestnu knižnicu, oplotenie kontajnerového stojiska na separovaný odpad, revitalizácia zeleného pásu na Pračanskej ulici, osadenie cyklostojanov, aj tento rok prebehlo hlasovanie s týmito výsledkami.

Hlasovanie prebiehalo od 12. mája do 11. júna 2017, a to vyplnením hlasovacieho lístku vo Vajnorských novinkách, alebo aj na našej webovej stránke v časti Participatívny rozpočet.

Medzi úspešné projekty

patria tieto návrhy:

- vytvorenie pitnej fontány na detskom ihrisku,
- kultivovaný prístup k Vajnorským jazerám od nadchodu pri ŽST Vajnory,
- nové vybavenie na detské ihrisko.

Keďže mestská časť navýšila oproti roku 2016 sumu o 20 %, teraz je k dispozícii 8600 eur. Predpokladáme, že podľa finančných možností rozpočtu sa budú realizovať aj ďalšie projekty. Nižšie zverejňujeme výsledky hlasovania.

Poradie	Návrh	Podiel hlasov	Odhad. náklady
1.	Vytvorenie pitnej fontány na detskom ihrisku	19,4%	800,-
2.	Kultivovaný prístup k Vajnorským jazerám od nadchodu pri ŽST Vajnory	18,3%	1600,-
3.	Nové vybavenie na detské ihrisko	16,6%	3000,-
4.	Javiskové svetlá s príslušenstvom	14,3%	3000,-
5.	Nákup a osadenie nových smetných košov v centrálnej časti Vajnory - 10 ks	7,4%	2750,-
6.	Vybudovanie grilovacieho miesta s fixným grilom a lavičkami v obci	4,6%	800,-
7.	Cykloservisný stojan na Jurave	4,0%	300,-
8.	Automasáže - chodníky s kameňmi, kde by ste si naboso mohli masirovať nohy, dĺžka ca 10 m	3,4%	400,-
9.	Výmena plastovej šmykľavky a dvoch plastových stoličiek na detskom ihrisku pri dome Rybničná 61/A	2,9%	1450,-
10.	Vytvorenie "Zóny 30 km/h" na Pračanskej ul. (umiestnenie dopravných značiek a spomaľovacích prahov)	2,3%	825,-
11.	Rozšírenie stojanov na bicykle pred zdravotným strediskom - 2 ks	2,3%	220,-
12.	Umiestnenie košov na psie exkrementy na cyklotrase na Ul. Na doline - 3 ks	1,7%	825,-
13.	Stojany na bicykle pred ŽST Vajnory	1,7%	700,-
14.	Nákup a osadenie nových košov na psie exkrementy v exponovaných lokalitách Vajnory, napr. Pračanská ul. - 5 ks	1,1%	825,-
SPOLU		100,0%	

DOČKÁME SA ELEKTRIČKOVEJ TRASY DO VAJNOR?!

Bratislavský kuriér, upravené

O zámere predĺženia električkovej trate až do Vajnor sa hovorí už dávno. Ešte v roku 2008, teda pred deviatimi rokmi, prenikli do médií informácie, podľa ktorých malo hlavné mesto pripravené tri varianty trás električky do tejto mestskej časti.

V súčasnosti prichádza magistrát s informáciou, že obstaráva štúdiu uskutočniteľnosti stavby predĺženia električkovej trate. Mesto si, teda, objednáva niečo, čo bolo už pred deviatimi rokmi rozlúštené.

V roku 2008 médiá informovali o návrhu, podľa ktorého by mali električky premávať od Zlatých pieskov až do Vajnor. Mesto sa malo dohodnúť s investorom plánovanej výstavby priemyselnej a obytnej štvrte Cepit na spolufinancovaní, no tento projekt z rôznych dôvodov zastavil, či spomalil. V roku 2008 sa uvažovalo o trase Rača - Vajnory - Cepit alebo Krasňany - Rendez - Vajnory - Cepit. Ďalším z návrhov bolo prepojenie

Zlaté piesky - Vajnory - Cepit a potom bola na svete aj kombinácia prvej, alebo druhej možnosti s treťou. Dnes zámer vyzerá trochu inak. Električková trať by mala viesť zo Zlatých pieskov k záchytnému parkovisku medzi Vajnorským jazerom a Vajnorským nadjazdom. Na štúdiu uskutočniteľnosti stavby predĺženia električkovej trate prebieha verejný obstarávanie. Prípravu výstavby predĺženia električkovej trate a záchytného parkoviska má zabezpečiť mestská organizácia Generálny investor Bratislavy. Na stavbu „Záchytné parkovisko medzi Vajnorským jazerom a Vajnorským nadjazdom“

bola uzatvorená zmluva o dielo. Štúdiu uskutočniteľnosti projektu má byť dodaná do 25. 9. 2017.

Zámer predĺženia električkovej trate zo Zlatých pieskov už niekoľko rokov presadzujú Vajnory. „Každé ráno v špičke zažívame kolónu áut na cestách smerom do mesta. Cesta do práce tak môže trvať aj vyše hodiny. Záchytné parkovisko a k tomu električková doprava tlak na dopravu zmenší nielen u nás,“ uviedol starosta Vajnor Ján Mrva. Verí, že sa podarí projekt dotiahnuť do úspešného konca a bude sa v ňom pokračovať až do formy projektu k stavebnému povoleniu.

UZNESENIA ZASADNUTÍ MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Tomáš Kulka

Dňa 22. júna 2017 sa uskutočnilo 17. zasadnutie miestneho zastupiteľstva.

Hlavným bodom programu bolo hospodárenie mestskej časti v uplynulom roku. Na úvod si poslanci vypočuli informáciu o plnení uznesení miestneho zastupiteľstva, v rámci ktorej odznela informácia o aktuálnom stave prípravy Technologického parku CEPIT Bratislava, kde práve prebieha proces SEA územného plánu dotknutej zóny. Nasledovne poslanci schválili návrhy všeobecne záväzných nariadení, ktorými sa zosúladiť nariadenia vydané mestskou časťou s aktuálnou legislatívou.

Ďalšia časť patrila hlavnému kontrolórovi, ktorý predložil zastupiteľstvu správu o výsledkoch kontrol za uplynulý rok a plán kontrolnej činnosti na II. polrok tohto roku. Poslanci schválili pripomienky miestneho zastupiteľstva k návrhu všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta SR Bratislavy o starostlivosti o verejnú zeleň a o ochrane drevín. V hlavných bodoch zastupiteľstva si poslanci vypočuli správu o hospodárení Vajnorskej podpornej spoločnosti, s. r. o., návrh na zmenu rozpočtu mestskej časti a záverečný účet mestskej časti. Všetky uvedené materiály bez pripomienok schválili a konštatovali veľmi dobré hospodárenie mestskej časti v uplynulom roku. V časti venovanej majetku mestskej časti bolo schválené predĺženie prenájmu pozemku za účelom prevádzkovania letnej terasy a

návrh na vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na prenájom pozemkov v časti Šprinzlov majer. Miestne zastupiteľstvo privítalo plán úradu mestskej časti riešiť nedostatok priestorov na výučbu v základnej škole a schválilo zámer prístavby školy, financovanej prostredníctvom úveru, ktorá by sa uskutočnila v priebehu budúceho roku. Záverom rokovania si poslanci schválili plán zasadnutí na druhý polrok a zvolili nového člena komisie výstavby, územného plánovania, dopravy a životného prostredia z radov neposlancov. A v úplnom závere dostali slovo občania mestskej časti, ktorých pripomienky si starosta a poslanci mestskej časti so záujmom vypočuli. Týmto si vás dovoľujeme pozvať na nasledujúce zasadnutia miestneho zastupiteľstva, ktoré je plánované na 27. septembra 2017.

ZDRAVÍ NEMOCNÍ

Rudolf Suran

„Maličkosti“ zo života nášho každodenného

Išiel som na miestny úrad čosi vybaviť. Ako som zaparkoval pred budovou, zastalo vedľa mňa ďalšie auto. Na mieste vyhradenom pre osobu so zdravotným postihnutím, ako sa ľudovo hovorí, na mieste „pre invalidov“. Začudoval som sa, lebo som si všimol, že v ňom sedí... Podnikateľ, možno jeden z najväčších, akých vajnorská zem a priláhlé nehnuteľnosti nosili. Sokolík najjasnejší, vždy zdravím a silou kypiaci. Zvedavo som čakal, či sa z auta nevystrčí obviazaná hlava. Alebo sa vysunú barly? Alebo sa zo zadnej kapoty vykotúľa invalidný vozík... Čo sa mu mohlo stať?

Ak neoprávnené zaparkujeme na mieste pre zdravotne postihnutých, nespáchame trestný čin, ale „iba“ priestupok. Bloková pokuta zaň je 150 eur. A ak ju vodič odmietne zaplatiť, hrozí mu sankcia do 300 eur.

Z pohľadu zdravotne postihnutých aj takáto pokuta je však nedostatočná. Oni musia bojovať s obmedzeniami, o akých sa nám ani nesníva. Ak potrebujú niečo vybaviť na úrade alebo nakúpiť a na mieste im vyhradenom je auto, ktoré tam nemá čo hľadať, môžu mať pokaze-

ný celý deň. Čo, teda, vedie nás, zdravých vodičov, nebrať ohľady na tých, čo majú život oveľa ťažší ako my? Príčiny môžu byť rôzne.

Že by náš bohatier trpel, mal vážny zdravotný problém, som vylúčil. Vnútri miestneho úradu sa pohyboval svižne ako mladý jeleň.

Ďalšou príčinou, prečo majú ľudia menej ohľadov, môže byť pýcha. Pociť, že si môžem - beztriestne - dovoliť viac ako iní. Je to miesto pre invalida? No a čo?! Ved' chvíľu počká, ja čas nemám!

Ďalší dôvod môže byť „logický“, aj keď zákon takúto „logiku“ nepripúšťa. Niet nablízku iné voľné miesto. Musíte krúžiť dookola, alebo čakať v aute až niekto odíde. To, zdá sa, nie je prípad Vajnor v okolí miestneho úradu. Pred mäsiarstvom, pri samoobslužke, pred obchodom s priemyselným tovarom alebo inde v blízkosti sa dá zaparkovať. K úradu je to pár krokov. Ešte lepšie je auto nechať doma a prejsť sa. Samozrejme, ak ste Vajnorák, ako v tomto prípade. Urobíte niečo pre zdravie a nezaberiete miesto.

Príčinou protiprávneho stáťia na vyhradenom parkovacom mieste môže byť aj prirodzene ľudská potreba. Stoj čo stoj musíte rýchlo niekde zastaviť. Najlepšie tam, kde predpokladáte toaletu. Ledva zabuchnú dvere auta, vrátite sa do budovy a recepcnej sa celý červený

v tvári spýtate, kde je miestnosť vášho vykúpenia. Niet nad takú úľavu.

A ak dôvodom, prečo zdravý vodič zaparkuje na mieste vyhradenom pre zdravotne postihnutých, nie je ani jeho arogancia, ani nedostatok parkovacích miest, ani neposlušné brucho či plný mechúr, ostáva už len posledná možnosť. Vodič takto porušujúci zákon chápe pokutu, ktorá mu hrozí, ako obeť na oltár vyšších umeleckých cieľov. Je členom miestneho ochotníckeho súboru a práve získal hlavnú postavu v Moliérovej hre Zdravý nemocný. Molière ju napísal na sklonku života. Sám predstavujúci hlavnú postavu v nej, boháča hypochondra Argana, začal na scéne skutočne vykašľávať krv a keď ho odniesli z javiska, o pár hodín, ešte v kostýme, zomrel (1673). Diváci sa smiali a mysleli si, že to Molière hrá. Profesionálni herci sa kvôli rolám prestanu umývať, aby dobre smrdeli ako budúci filmoví bezdomovci. Alebo priberú, schudnú, nechajú si narásť bradu, alebo si ju oholia, nechajú sa zavrieť do väzenia či blázninca. Všetko preto, aby mohli študovať autentické prostredie, alebo sa preveteliť do hranej postavy. Preto aj náš vodič - ochotník - isto skúša, aké je to byť invalidom. Aby mohol podať presvedčivý herecký výkon. No, povedzte, nie je to šľachetný dôvod, kvôli ktorému musia na chvíľu mčať právo aj ľudskosť?

NA MDD PRIŠLI MEDZI DETI

Eva Bielčíková

Mestská časť Bratislava - Vajnory pripravila ku Dňu detí bohatý program. Podľa vlastného výberu si mohli zasúťažiť v športových disciplínach, či vyšantiť sa pri nafukovacích atrakciách, lezeckej fľaši, skautskej ceste odvahy.

Veľa deti potešili zvieratká z drobnochovu, keď si mohli naživo pohladkať

zajačika alebo ovečku. Hneď na úvod zožali veľký úspech detského publika tanečníčky z Interklubu BA pri DK Vajnory s tanečným číslom Lagunino dance. S trocha iným žánrom v kultúrnom programe vystúpili členovia Karate klubu pri DK, ktorí predvedli ukážky karate styl goju ryu „godžu riu“.

Až do 17.00 h deti súťažili o veľa cien vďaka sponzorom. Boli to zábavné disciplíny ako: Skok vo vreci - Zemiaky traste sa, Slalom s fúrikom - Srandovná rally, Prekážkový beh, Rybačka - Chyt' si večeru, Penalta - Presný zásah a Racho-tiaca strelnica - Hod do plechoviek. Pretože deti mali naozaj svoj veľký

sviatok, navštívila ich aj naozajstná princezná a dvorný šašo.

Pri vstupe do parku v stánku MČ Bratislava - Vajnory dostalo každé dieťa sladkosti, ktoré nám venovali sponzori: Vajnoria, Kaufland, Tesco, Potravinový podnik Hanka, Reštaurácia cukráreň Elezi, Reštaurácia Modrý dom, Kaderníctvo Sidka. Všetkým patrí veľká vďaka. Ďakujeme firme Coca-Cola, ktorá zadarmo poskytla lezeckú fľašu a tiež predajcom priamo v areáli. Osobitné poďakovanie patrí p. Gumanovej z Espressa EDA za finančnú podporu Zväzu drobnochovateľov Vajnory.

AJ PRINCEZNÁ A ŠAŠO

PREČO SI ZVLÁŠŤ PRIPOMÍNAME PRVÝ PIATOK V MESIACI

Otec Jozef Nádaský

Svätá Margita Mária Alacoque sa narodila 22. júla 1647 vo Francúzsku. Boh si ju vyvolil, aby bola apoštolkou úcty k Najsvätejšiemu Ježišovmu Srdcu. Vstúpila do rehole sestier Návštevy Panny Márie v Paray-le-Monial.

Nevynikala prirodzenými schopnosťami, skôr bola trochu pomalá a ľarbavá. Pán si ju však vyvolil na veľké veci. Začala mávať mystické zážitky a zjavenia, z ktorých najvýznamnejšie sú štyri.

Prvé zjavenie bolo 27. decembra 1673. Keď kľáčala v kaplnke pred svätostánkom, zjavil sa jej Pán Ježiš a povedal jej: „Moje Božské Srdce tak veľmi miluje ľudí, že už nemôže udržať plamene svojej horúcej lásky, ale si žiada, aby sa čo najviac rozšírili. Treba, aby sa pokladmi skrytými v ňom obohatil svet. Túto cenu bohatstva odhaľujem pred tebou - ono obsahuje milosti potrebné na svätý život a na večnú spásu, aby som ľudí zachránil od priepasti zatratenia. Nehľadím na tvoju nehodnosť a nevedomosť, ale vyvolil som si ťa na uskutočnenie tohto zámeru, aby sa tým jasnejšie ukázalo, že všetko robím ja sám.“ Pán Ježiš ju vtedy zasvätil do tajomstva svojho Srdca.

Druhé zjavenie bolo začiatkom roka 1674. „Videla som Božské Srdce v oslňujúcom lesku, žiariace ako slnko, priezračné ako krištál. Bolo ovinuté trňovou korunou a nad ním bol kríž. Trnie okolo Srdca znamenajú hriechy ľudstva, kríž znamená trpkosť, ktoré jeho Srdce muselo znášať od prvej chvíle svojho pozemského života.“

Tretie zjavenie bolo v piatok po sviatku Božieho Tela roku 1674. Pán Ježiš sa jej zjavil žiariaci slávou s piatimi ranami, ktoré svietili ako päť slnka, z jeho tela vychádzali pramene, najmä z hrude, v ktorej uvidela jeho milujúce Srdce. „Keby mi ľudia aspoň trochu splácali lásku láskou, zdalo by sa mi všetko, čo som pre nich urobil, len nepatrným,“ hovorí jej. Pán Ježiš sa sťažoval na nevďačnosť ľudí, ktorí na jeho lásku odpovedajú chladnosťou a nezáujmom. Osobitne ju povzbudil, aby ho prijímala v Eucharistii, ako často len môže, najmä na prvé piatky v mesiaci.

Okrem toho ju žiadal, aby v noci pred prvým piatkom hodinu pred polnocou bdela a modlila sa na pamiatku jeho smrteľnej úzkosti v noci pred utrpením. Tak vznikli dve pobožnosti: sväté prijímanie na prvý piatok a svätá hodinka vo štvrtok v noci pred prvým piatkom.

Štvrté zjavenie bolo v oktáve Božieho Tela roku 1675. Pán Ježiš sa sťažoval na neúctivosť a svätokrádeže, ktorými ho ľudia urážajú. Čo ho však ešte viac bolí, je to, že to robia aj Bohu zasvätené duše. Pán Ježiš od nej žiadal, aby sa usilovala o zavedenie osobitného sviatku (v piatok po oktáve Božieho Tela) na počesť jeho najsvätejšieho Srdca.

V týždni pred prvým piatkom v mesiaci je dobré sa vyspovedať, aby bolo možné na prvý piatok mesiaca prijať počas sv. omše sv. prijímanie. Tí, ktorí počas deviatich prvých piatkov príjmu sv. prijímanie, môžu obsiahnuť prísľúbenia Božského Srdca.

Sviatok Božského Srdca zaviedol pápež Klement XIII. roku 1765 v Poľsku a v rímskom arcibratstve Božského Srdca a pápež blahoslavený Pius IX. ho rozšíril na celú Cirkev v roku 1856.

Sv. Margita Alacoque zomrela v Paray-le-Monial 17. októbra 1690 vo veku 43

rokov. Za blahoslavenú ju vyhlásil pápež Pius IX. roku 1864 a za svätú Benedikt XV. roku 1920.

DVANÁŠŤ PRISLÚBENÍ BOŽSKÉHO SRDCA

Ctitelia Božského Srdca dosiahnu:

1. všetky milosti potrebné ich stavu,
2. pokoj v rodinách,
3. potechu vo všetkých protivenstvách,
4. ochranu v živote, ale osobitne v hodine smrti,
5. požehnanie na všetky podujatia,
6. žriedlo a nekonečné more milosrdenstva v Božskom Srdci pre hriešnikov,
7. horlivosť vlažným dušiam,
8. horlivým dušiam pokrok v dokonalosti,
9. požehnanie domov, v ktorých uctieva jú obraz Božského Srdca,
10. kňazom milosť pri práci na spásu duší,
11. tým, čo rozširujú pobožnosť Božského Srdca, istotu, že budú zapísaní v samotnom Srdci Ježišovom,
12. Sľubujem v prehojnom milosrdenstve svojho Srdca, že tým, čo si vykonajú pobožnosť deväť po sebe nasledujúcich prvých piatkov, dám milosť kajúcnosti, že nezomrú bez mojej milosti ani bez prijatia sviatosti a moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v hodine smrti.

NOVÁ SKAUTSKÁ DRUŽINA - O ČOM JE SKAUTING

Michal Horanský - Dvojka vedúci novej skautskej družiny

Chceš zažívať dobrodružstvo a spoznať dobrú partiu kamarátov? Skauti prijímajú do svojich radov nových členov. Hľadáme chlapcov navštevujúcich 4. a 5. triedu v ZŠ.

Stretávame sa každý pondelok o 16.15 h do konca školského roka. Čo ťa čaká v skautskej družine? Odpovie ti tvoj budúci vedúci. Mnohí si myslia, že skauting je rozprávanie o čestnosti, iní zasa, že deti učíme prežiť v prírode. Tiež za súčasť nášho portfólia považujú nadväzovanie nových priateľstiev a prácu v tíme. Všetko toto je pravda, no nie je to to hlavné. Toto všetko sú skôr dieliky puzzle, ktorých celkový obraz je náš skutočný cieľ: vychovať zodpovedných ľudí, schopných zhostiť sa svojej úlohy v živote. A preto deti praktickým spôsobom vedieme k zodpovednosti.

Skautský život sa skladá z piatich období: vlčiacke, plné hier a spoznávania prírody; potom skautské, ktoré je zamerané na upevnenie kolektívu a tiež už berie za

samozrejmosť rôzne zručnosti užitočné v prírode; rangerské, v ktorom si mladiství vyskúšajú viest' iných; roverské, plné zodpovednosti za deti a tiež hlbokého duchovného napredovania; a potom je tu už skaut „vyslúžilý“.

V našej družinke máme nových skautov, ktorí preskočili vlčiacku fázu. Preto sa zameriavame najmä na vysvetlenie, o čo sa skauting snaží, hráme hry, ktoré pozná každé vlča, ale zároveň s nimi prakticky skúsime zručnosti, ako pílenie, zakladanie ohňa, rozbitie bivaku... A „last but not least“ ich začleňujeme do kolektívu vlčato-skauto-roverov, ktorí vo Vajnoroch fungujú už pekných pár rokov.

Diet'a zažíva skauting v troch prostrediach: v „klasickom“ - družinovsky v klubovni, výlety... Tu sa hráme hry, ale vieme sa aj porozprávať o ich význame a účele, bavíme sa o prírode a spoločne objavujeme jej tajne (napríklad minulý týždeň sme sa bavili o tom, prečo sa čerešni oplatí sladit' si plody), a tiež sa „učíme“ o skautských zákonoch a princípoch. Druhým prostredím je táborové: tu máme trochu viac času na rozvinutie programu, a zároveň sú deti medzi skautmi 24 hodín denne, takže sa hráme celodenné hry, vyjdeme si na výsadok, v noci si sadneme ďalej od tábora a pomenúvame súhvez-

dia... zároveň máme tematicky orientovaný program, ktorý trvá celý tábor a deti postupne odhaľujú jeho dej. Tretím prostredím je domáce, kde za det'mi nemôžeme ísť, ale dúfame, že svoje skautstvo nezavesia na klinec, no budú v praxi využívať, čo sa naučili: fair play, čestnosť, že zábava je dôležitejšia ako výhra... A toto prostredie zároveň preverí, ako dobre sme ich viedli. Skauting je úžasný nástroj na výchovu ľudí. Možno sa zdá, že sa zameriavame na nevyužitelné zručnosti, ako prežitie bez technológií alebo napredovanie na vymyslenom rebríčku. No pravdou je, že skauting vám pomôže v životných situáciách, o ktorých by ste to vôbec nepovedali.

VAJNORSKÍ SKAUTI MYSLIA GLOBÁLNE

Jakub Jakubáč
zástupca 5. oddielu skautov
Vajnorskí kamasi

Deň 20. máj je dňom, keď sme odštartovali sériu dobrovoľníckej práce v rámci medzinárodného projektu „Skauti myslia globálne“.

Hlavným cieľom projektu je upozorniť na aktuálne globálne témy, akými sú napríklad znižovanie chudoby, vzájomná rovnosť a previazanosť, riešenie konfliktov, udržateľný rozvoj, sociálna spravodlivosť či ľudské práva a obohatit' nimi už zabehnutý systém skautského vzdelávania. Celému projektu predchádzalo množstvo stretnutí, kde sme riešili, ako využiť projekt v našom okolí, pre ktorú vekovú skupinu skautov ho zamerať. Hľadali sme možnosti, pri ktorých by sme splnili hlavné kritériá projektu, ako to, či je prospeš-

ný pre miestnu komunitu, prípadne širšiu verejnosť.

Cieľom nášho projektu je spolupráca s Nocľahárňou sv. Vincenta de Paul, ktorá sa stará o najťažšie prípady bezdomovcov a pomáha im začlenit' sa do spoločnosti. Naša pomoc spočíva vo varení polievky, približne raz za dva mesiace, pre asi 150 až 200 osôb. Fiha, to je však riadne množstvo polievky - takto podobne sme reagovali aj my, keď sme sa dozvedeli tieto počty osôb. Teraz nasledoval výber vekovej skupiny skautov, ktorí by boli ochotní a zároveň aj šikovní na uvarenie 60 - 70 l polievky v priebehu jedného dňa. Výber hneď a isto padol na tých najstarších (ako sa u nás vraví: tých, čo si už prežili párkrát svoju smrť), na roverov a vodcov v našom zbere. Skúsenosti z organizácií letných táborov nám boli nápomocné, úlohy sme si rýchlo rozdelili. Každý z nás mal na starosti určitú fázu prípravy a varenia, jedni spravili kalkuláciu a nákup, druhí zasa vybavili čistenie

STAVANIE MÁJOV A ZVYKY NA

Gabriela Zemanová

V minulosti v predvečer prvého mája vajnorští mládenci vyrúbali statnú jedľu alebo smrek, olúpali jej kôru a zelený vrcholček vyzdobili množstvom farebných stužiek a zavesili na konár fľašu vína.

Máje stavali pred hrubé domi - príbytky farára, richtára a rektora. Ten najvyšší a najkrajší musel stáť pred krčmou. Kde sa usporúďavali prvomájové tanečné zábavy a súťaže zdatnosti mláďencov. Mali za úlohu vyšplhať sa na vrchol mája a dosiahnuť fľašu vína. Keďže kôru kmeňa predtým odstránili, vyšplhať sa nebolo ľahké. Komu sa to podarilo, ten biu hrdí na v očiach ceuej dzedzini. Okrem spoločných májov stavali vajnorští mládenci aj malé máje pod okná svojich milých. Pre dievčatá to bolo veľké vyznamenanie a každé z takto poctených dievčat prinieslo svojmu mláďencovi „na revanš“ k muzike fľašu vína. Máje potom stáli vo Vajnoroch celý mesiac, niekedy aj cez leto. Boli miestom tanečných zábav, robených pri rôznych príležitostiach (napr. na hody, na deň sv.

Ladislava).

K letnému slnovratu sa viažu obrady a zvyky letného obdobia. Mali predovšetkým magicko-vegetačný charakter. Svojím charakterom do tohto obdobia patria aj Turíce - Svätodušné sviatky či Zostúpenie Ducha Svätého, ukončujúce Veľkonočné obdobie. Na svätodušný pondzeľ sa patrilo vyobliekať do najparádnejšieho kroja, pričom každé dievča muselo mať v tento deň nové rukávce. Po letániách sa poschádzala mládež k muzike na majáles, ktorý obyčajne trval až do rána. K jednotlivým dňom a sviatkom nasledujúcej časti roka sa viažu rôzne predpovede úrody a počasia. Napríklad, vajnorští vinohradníci hovoria: „Žofija (15. mája) šecker víno vipíja.“ V tomto čase už tradičné mrazíky neprospievajú viniču, a preto vo Vajnoroch Žofiju nemajú ráda. Sv. Urban (25. mája) bol patrónom vinohradníkov, ktorí v tento deň chodili ku kaplnke sv. Urbana prosiť svojho patróna, aby nezamrzli vinohrady a aby bola hojnosť vína. Ďalej sa vpravelo: „Medardova (8. júna) klapka štiricet dní klapká.“ Keď na Jána (24. júna) prší, orechy a mak z tohtoročnej úrody budú vraj červivé. V tento deň vo Vajnoroch svätili víno. Vinohradníci priniesli do kostola fľašu vína, ktoré po posvječení vyliali späť do suda, aby sa aj ostatné víno so svätým premiešalo. Potom nalial gazda každému

ZAČIATKU LETNÉHO OBDOBIA

členovi rodiny za pohárik priamo zo suda so slovami: „Pime lásku svätého Jána.“ Aj vinohrady bolo treba na Jána pokropiť svätenou vodou, aby sa tam hady nedržali.

Tradičné obradné prežitky sa spájali aj s novodobou kresťanskou slávnosťou Božieho Tela, keď Vajnoráci po dedine rozostavali a lipovými konármi a kvetmi vyzdobili štyri oltáriky, ktoré postupne navštívil kňaz so sprievodom sviatočne vyobliekaných Vajnorákov (procesia). Cesta, po ktorej procesia šla, bola posypaná kvetmi a babiduškú (materidúška). Brezovým a lipovým konárom, ktoré kňaz pri oltároch posvätil, prisudzoval ľuď zvláštnu moc. Ženy ulamovali lipové konáre a zanesli ich do stodoly, aby do nej hrom neudrel, tak isto zbierali aj rozsypané kvety, ktoré potom používali na liečenie. Aj v tomto prípade máme dočinenia s motívom zelene ako magického prostriedku na zabezpečenie úrody, ochrany a blahobytu, ktorého účinnosť bola ešte umocnená cirkevnou slávnosťou. Pôvodným patrónom vajnorského kostola bol sv. Ladislav (27. júna) a v tento deň sa začínali hody, ktoré vrcholili na Petra a Pavla (29. júna). Počas hodov bývali zábaly v krčme i pred kostolom a končili sa až nad ráno. Na hody bolo zvykom pozývať príbuzných, najmä kmetovcov. Keďže Vajnoráci len zriedkavo uzatvárali manželstvo s príslušníkmi iných dedín, tak aj cudzích hodovníkov bývalo málo.

NEVIDITEĽNÁ SMRŤ V TÁBORE „L“

Michal Titus Radošinský, foto: M.T. Radošinský

Seriál článkov o donovi Titusovi Zemanovi pokračuje mapovaním jeho pobytu v jáchymovskom tábore, určenom pre „muž-klov“ (muž určený na likvidáciu). Jáchymovský pracovný tábor patril k najťažším zariadeniam, určeným na sústredenie „ťažkých nepriateľov socialistického zriadenia“.

Dona Titusa pri premiestnení do okolia Jáchymova zaviezli 15. januára 1955 najskôr do centrálného tábora „C“, kde mu urobili preventívnu lekársku prehliadku, dezinfikovali ho, zaočkovali proti týfusu a dohola ostrihali. Do tohto tábora chodil don Titus aj pri povolených návštevách alebo na lekárske ošetrenie pri poranení alebo chorobe. V okolí Jáchymova, Příbrami a Horního Slávka bolo dvanásť až šesťnásť táborov - väznic, ktoré oficiálne nazývali nápravno-pracovné tábory a bolo v nich niekedy naraz až 13 000 väzňov. Boli to pravé vyhladzovacie lágre - tábory smrti. Medzi väzňami pri Jáchymove bolo pár väzňov, ktorí prežili nemecké koncentračné tábory a tí hovorili, že tu bol horší život ako v Dachau. Politickí väzni tu ťažili a spracovávali smolince - uránovú rudu, ktorú vyvážali do Sovietskeho zväzu.

Postrach väzňov

Po prijíme v „C“ - ku ho umiestnili do tábora NPT Vykmánov II. - „L“, prezývanom likvidáčny tábor. Susedil s pracoviskom OTK Vykmánov, ktoré jáchymovskí väzni volali „Veža smrti“. Oddeloval ich od seba iba plot z ostnatého drôtu. Tábor „L“ s pracoviskom OTK boli obohané vysokým dre-

veným plotom, obitým ostnatým drôtom, v noci osvetlený svetlami zo strážnych veží. Od neho vo vzdialenosti asi 3 metre do vnútra tábora bol umiestnený signálny plot z ostnatého drôtu so svetlicami, ktoré pri dotyku plotu automaticky vystreľovali. Medzi dreveným a signálnym plotom bola priekopa, ktorá mala sťažiť prípadný pokus o útek. Vzdialenosť 2 metre od signálneho plota bolo tzv. ostrel'ovacie pásmo. Ak do neho vstúpil väzeň, strážnik vo veži ho mohol bez výstrahy zastreliť. Tábor „L“ bol so sprísneným režimom pre „nebezpečných“ politických väzňov. Bolo ich približne 300. Od roku 1953 boli v ňom väčšinou katolícki kňazi. Všetku manuálnu prácu tu vykonávali výlučne väzni. Civilni, poväčšine Rusi, boli vedúci, kontrolóri alebo laboranti. Sem dovezení väzni boli „odsúdení“ na trvalé následky pôsobenia rádioaktívneho žiarenia. Bol postrachom všetkých väzňov. V Jáchymove bol don Titus označený základným číslom A024858. Spracovávanie uránovej rudy bola najnebezpečnejšia práca v táboroch pri Jáchymove, Příbrami a Horními Slávkami. Napriek tomu toto pracovisko bolo posudzované ako nerizikové pracovisko. Rádioaktívne žiarenie má však dlhotrvajúce pôsobenie a každý organizmus naň reaguje individuálne. Žiadne

systematické merania ožiarenia väzňov sa však nerobili. Práca na „L“-ku bola tvrdá a neľudská. Podstatnú časť práce robili výlučne rukami s pomocou lopaty bez akýchkoľvek technických pomôcok. Iba drvenie rudy na granulácie s rozmermi do päť milimetrov v čase pobytu dona Titusa robili drviče a iba niektoré presuny rudy robili dopravné pásy. Neľudská preto, lebo pri práci boli väzni sústavne vystavení nepripustne vysokému žiareniu. Don Titus, tak ako aj v iných väznicach, bral na seba náročnejšiu prácu a pravdepodobne sa sám prihlásil do veže k drvičom. Pri drvičoch bol taký hluk, že pri nich nechcel nikto robiť. Práca v hlučnom prostredí mala zrejme vplyv na jeho opakované zhoršovanie sa sluchu aj napriek opakovanej liečbe. V tábore „L“ to bolo s liečením po úrazoch a pri ochorení zle, lebo ošetrovňa mala iba jednu miestnosť ako ordináciu a druhú iba so štyrmi posteľami. Pracovali v troch nepretržitých smenách šesť dní do týždňa, často aj v nedeľu a každodenne museli robiť dôkladný poriadok. Za prípadný neporiadok boli nariadované trestné brigády. Prácu riadili výhradne Sovieti. Kvalitnú rudu dovážali na ťažkých nákladných autách v drevených vyplechovaných debničkách. Museli ich skladať ručne. Chudobnú rudu prepravovali voľne uloženú na korbe a zhadzovali ju ručne pomocou lopát. Opakovaným triedením a drvením museli dosiahnuť granulát veľký päť milimetrov a sedemkrát ho premiešať. Potom odoberali vzorky na meranie. Nakoniec ju naložili do plechových barelov a kladivami nabíjali na predpísanú hmotnosť. Otvor uzavreli a zaplombovali s označením, z ktorej je šachty, nameranú rádioaktivitu a hmotnosť barelu. Zabalenú rudu ukladali do skladu 150 x 20 metrov po tri na seba, kde jej bolo uloženej niekoľko stoviek ton. Vlak ju odvážal do Sovietskeho zväzu dva razy za týždeň, maximálne každý druhý, ale na konci mesiaca, keď sa blížila výplata a s ňou veľkosť denných dávok stravy, odchádzal vlak aj každý deň. Normu na smenu mali tvrdú. Do vlaku ju tiež nakladali ručne. Vpredu a vzadu vlaku boli dozorné vagóny s ôsmimi strážcami.

Ochrana zdravia neexistovala

Pri práci boli oblečení iba v štandardných väzenských šatách, na ústach nemali nijaké filtre, pracovali väčšinou s holými rukami. Rádioaktivitu v tomto prostredí nikto nemeral. Keď prišli na kontrolu ruskí inšpektori, boli oblečení v ochranných gumených odevoch s plynovými maskami na tvárach. Neboli tu žiadne bezpečnostné

opatrenia, zabezpečujúce filtráciu vzduchu a ochranu tiel väzňov od žiarenia uránovej rudy. V primitívnom prostredí nebolo kvôli prachu vidieť ani na krok. Ústa, nos a pľúca mali všetci zanesené rádioaktívnym prachom. Podľa toho, aké farby sa valil prach z veže a ako boli sfarbení, keď odchádzali z práce, ostatní spoluväzni vedeli, z ktorej šachty spracúvali rudu.

Väzeň mal na oblečenie väzenskú uniformu hnedej farby, tá pozostávala z najzákladnejšieho oblečenia, ktoré slúžilo súčasne do práce aj na spanie. Na chrbte mali urobené olejovou farbou rôzne obrázky, ktoré slúžili ako bod na zamierenie striedajúceho dozorcovi po väzňovi. „Starší tábor“ (t.j. väzenský zástupca tábora - zvyčajne bonzák alebo väzeň ochotný šikanovať a tyranizovať ostatných väzňov namiesto dozorcov) mal uniformu čiernej farby. Títo „kápovia“ s tichým súhlasom dozorcov fyzicky tyranizovali ostatných väzňov, najmä politických.

Ubytovaní boli v dvoch drevených barakoch, postavených na koloch. Takýmto spôsobom zamedzili väzňom, aby mohli nenápadne vykopať tunel slúžiaci na útek. Pod barakmi prefukovalo a nedali sa vykúriť. Pobyt na celách cez deň bol zakázaný. Mohli sa v nich zdržiavať, iba keď jedli alebo dopoludnia, keď spali po nočnej smene. V baraku nesmeli byť ani v čase povinných brigád. Keď tam niekoho chytili, nasledoval trest. Don Titus sa dostal 6. mája 1955 do rozporu s väzenským poriadkom a „za nedbalú službu na ubytovni“ (rozprával sa a prechádzal s donom Jánom Chrenkom) bol potrestaný zákazom nákupu v bufete. Domnievam sa, že k tomuto trestu dostal ešte minimálne 10 dní pobytu v korekcii. Vedie ma k tomu informácia, že Chrenko dostal takýto trest iba za to, lebo napísal spoluväzňovi na papier modlitbu „Otče náš“. Nemuselo sa to však stať, lebo k desiatemu výročiu skončenia II. svetovej vojny bola očakávaná veľká amnestia. Predpokladalo sa, že sa bude týkať aj politických väzňov. Pomery vo väznicach sa uvoľnili. Ani dozorcovia nevedeli odhadnúť dosah amnestie a k väzňom sa správali priateľivo. Na veľké sklamanie politických väzňov sa ich amnestia netýkala a pomery vo väznicach sa veľmi rýchlo vrátili do zabehnutých koľají.

Život v tábore

V priebehu dňa boli tri pravidelné nástupy o 8.00, 13.00 a 17.00 h. Okrem nich boli nástupy aj pri príchode a odchode vlaku, alebo pri nástupe na brigádu. Aj v noci! V zime trvali aj dve až tri hodiny. V tábore tiekla iba studená voda do žľabov. Ak sa chceli osprchovať, museli si to dohodnúť na pracovisku. Prácou na povrchu v tábore „L“ bola zdôvodnená znížená dávka stra-

vy, ktorá vyvolávala chronickú podvýživu väzňov. V tábore boli tri druhy straveniek. Stravenka jedna (do 100% stanoveného kvôli prachu vidieť ani na krok. Ústa, nos a pľúca mali všetci zanesené rádioaktívnym prachom. Podľa toho, aké farby sa valil prach z veže a ako boli sfarbení, keď odchádzali z práce, ostatní spoluväzni vedeli, z ktorej šachty spracúvali rudu.

V okolí Jáchymova teplota bežne klesala pod -20 až -30°C, nazývali ju ruskou zimou. Na noc si obliekali všetky šaty, ktoré mali, lebo na prikrytie mali iba dve deky. Trest korekcie na päť až desať dní bol pre ľudský organizmus v takomto počasí zničujúci. Duchovný život pre nedostatok literatúry zabezpečovali starší kňazi, ktorí boli výhradným prameňom vedomostí. Dvakrát týždenne bola v tábore tajne svätá omša, za ktorú išiel niekto do korekcie, lebo bola vždy prezradená.

Dňa 1. júla 1955 pripomenuli donovi Titusovi obdobie vyšetrovania, keď ho začali opäť vyšetrovať v súvislosti s jeho útekmi do zahraničia. Chytili Jozefa Maceka, ktorý mu dvakrát pomohol pri útekoch.

Niektoré tresty nezaznamenávali do osobných spisov alebo ich neskôr vymazali, alebo ak to prehnali, lekári to museli maskovať v záznamoch. Podľa lekárskej správy zo dňa 18. decembra 1955 don Titus „spadol“ na schodoch. Mal podliatiny na bokoch a miestach, na ktorých by sa však pri páde zo schodov nevyskytovali. Súčasne je v nej spomenuté traseenie rúk (je aj v zázname z 15. novembra 1955), ktoré môže súvisieť s fyzickým, ale aj psychickým vyčerpaním dona Titusa.

Na ľubovôli vedenia tábora boli všetky výhody odsúdených vrátane návštev. Deň pred návštevou si väzeň vyzdvihol v sklade „návštevne“ šaty a obuv. Pred odchodom do centrálného tábora Vykmánov I. - „C“, kde sa realizovali návštevy väzňov,

skontrolovali väzňa, či vyzerá dobre (či je upravený, umytý a oholený). Návštevy trvali 10 až 20 minút a niekedy iba 5 minút. V deň svojich 41. narodenin 4. januára 1956 sa don Titus tešil sa na koniec pracovnej smeny. Po práci ho však odvedli do kancelárie a vypočúvali. Pri tomto výsluchu a aj pri nasledujúcich si uvedomil, že pripravujú súdny proces so saleziánmi.

Dňa 21. marca 1956 vypracovali v jáchymovskom nápravno-pracovnom tábore (NPT/L) na dona Titusa ďalší posudok:

„Jeho postoj k práci bol veľmi dobrý a z tejto stránky bolo na neho spoľahnutie. Pracoval v kolektíve, ktorý sa radil na tu najšom NPT medzi najlepšie. Jeho pracovné výkony boli vždy vysoko nad 100 %!

Jeho postoj k dnešnému ľudovodemokratickému zriadeniu je však úplne záporný a s týmto sa nijak netají. Trest, ktorý mu bol uložený, považuje za nespravodlivý a neúmerne vysoký. Dennú tlač odoberá a číta, z tohto však nečerpá pre svoju prevýchovu... Dňa 22. marca 1956 previezli dona Titusa do väznice Krajského súdu v Bratislave, kde pokračovali výsluchy v súvislosti s pripravovaným súdnym procesom s inšpektorom saleziánov, donom Jozefom Bokorom a ďalšími saleziánmi, ktorým chceli priradiť a spájať ich s jeho ilegálnym odvádzaním klerikov a kňazov do zahraničia. Dňa 11. apríla ho odviezli naspäť do Jáchymova.

V čase, keď bol don Titus v tábore „L“, v podstate vyťažili uránovú rudu v okolí Jáchymova a Příbrami. Väzňami nenávidený a obávaný tábor „L“ v máji 1956 zrušili a 28. mája 1956 premiestnili dona Titusa do Leopoldova.

Podrobnejšie a obsiahnejšie je opísaný život ctihodného Titusa Zemana v knihe „Quo vadis, Titus?“, autor Michal Titus Radošinský, vydalo Vydavateľstvo Michala Vaška. Knihu možno zakúpiť aj u Veroniky Kukučkovej na Koncovej ul. vo Vajnoroch.

BRIGÁDA V MATERSKEJ ŠKÔLKE

Vlasta Sedláková, riaditeľka
foto: autor

Naše srdečné poďakovanie patrí rodičom, priateľom a dobrovoľníkom zo spoločnosti DM Drogerie Markt, ktorí sa zúčastnili na brigáde v našej školskej záhrade, kde nám okrášlili preliezky, hojdačky, lavičky a záhradný domček farbami, upravili pieskovisko, nasadili kvetinky a prispeli k peknému zovňajšku školskej záhrady. Ďakujeme za farby, štetce, rukavice a sponzorské darčeky spoločnosti DM Drogerie Markt, ďakujeme za všetky rastlinky a kvetinky, ktoré si priniesli naše detičky so svojimi rodičmi, ďakujeme našim mamičkám za výborne

koláčiky a občerstvenie, ďakujeme za trpezlivosť aj za to, že i napriek nepriazni počasia ste prišli a stretli sme sa naozaj v hojnom počte - 30 dospelých a 25 detí. Spoločnými silami sa nám podarilo odvieť veľký kus práce, z ktorej budú mať najväčšiu radosť naše deti. Veľmi si vážime vašu ochotu pomôcť dobrej veci. Poďakovať chcem aj rodine Kollárovej a Dzimkovej, ktoré na brigáde 13. mája sfunkčnili jazierko, urobili malú brigádu, chceli tak potešiť všetky deti v materskej škole. Rodičia a deti sadili kvetinky a bylinky, označili ich názvami, čo prispieje k poznávaniu v environmentálnej výchove. Veľká vďaka úžasným rodičom.

DETI SI MAJÁLES UŽILI

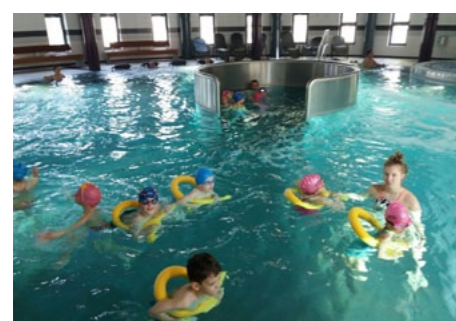
Vlasta Sedláková

Milí priatelia, dovol'te, aby sme sa vám všetkým poďakovali za fantastickú atmosféru, ktorú ste spolu s našimi najmenšími dokázali vytvoriť na štvrtkovom MAJÁLESE. Obzvlášť by sme sa chceli poďakovať aj d'etom z FS Podobenka z Vajnor, Gabike Zemanovej a Igorovi Hraškoví za kultúrne spretrenie programu, nášmu pártu DJ - Tomášovi Gurskému za ozvučenie akcie a hudobný sprievod, učiteľkám za asistenciu pri súťažiach a, samozrejme, našim d'etom, ktoré sa veľmi tešili súťažiam, predstaveniu aj karnevalu. Taktiež ďakujeme aj sponzorovi akcie spoločnosti Tesco stores za sladké odmeny pre deti.

MATERSKÁ ŠKOLA BOLA PLNÁ AKCIÍ

Glonecová Soňa

V mesiacoch máj a jún bolo v našej Materskej škole na Koniarkovej 9 veselo, športo-

vo a hravo. V termíne od 24. 4. 2017 do 5. 5. 2017 naši predškoláci absolvovali plavecký výcvik s HAPPY KIDS v novej plavárni na Tupolevovej ul. v Petžalke. Deti boli nadšené a spokojné, tréneri šikovní a ústretoví. Na záver odmenili deti medailami a veľkou pochvalou. Vo štvrtok 11. 5. 2017 sa všetky deti poďakovali svojim drahým mamičkám besiedkami ku Dňu matiek, aj vlastnoručne vyrobenými darčekmi. Dňa 18. 6. 2017 sa na školskom dvore konal Majáles, ktorý organizovalo rodičovské združenie v spolupráci s vedením materskej školy. Okrem súťaží detí s pani učiteľ-

kami vystúpila so svojím programom "Podobenka", nasledoval karneval a na záver spoločná zábava spojená s hodovaním. V sobotu 20. 5. 2017 skrášľovali dvor materskej školy pracovníci - dobrovoľníci Dm drogérie a rodičia. Natrelí šmykľavku, domček, lavičky, upravili dvor vysadením kríčov a bylín, úpravou pieskoviska a jazierka. Na MDD vo štvrtok 1. 6. 2017 na školskom dvore súťažili v MINIOLYMPIÁDE, dostali medaily, darčeky a do sýtosti sa vyšantili na nafukovacom hrade. V dňoch 5. až 7. 6. 2017 sme mali týždeň „Na kolieskach“, kde deti na bicykloch, kolobežkách a odrážadlách zvládli trasu po Jurskej ceste.

DEŇ VAJNORSKÝCH TRADÍCIÍ

M. Burzová, S. Nemcová, foto: autor

Dňa 30.5. sa aj tento rok v Základnej škole Kataríny Brúderovej uskutočnil Deň vajnorských tradícií. Tohtoročnou témou sa stali práca a remeslá.

Pre nás, žiakov, bol pripravený poučný i zábavný program na celý deň, pri ktorom sme sa dozvedeli veľa nových informácií o remeslách, ktoré boli v minulosti neodlučiteľnou súčasťou života našich predkov. Hneď ráno sa všetci žiaci presunuli do telocvične. Každý si našiel svoje miesto a tento deň sa mohol začať. Tému remesiel nám najprv priblížila pani učiteľka Figurová svojím príhovorom. Okrem nej sa so sprievodným slovom poposovali aj žiačky 8. A triedy - I. Krišková a J. Al-Sbenaty. Nasledovalo vystúpenie žiakov prvého stupňa, ktorí si pripravili veselé riekanky, pesničky, dokonca aj tance, ktorými nám zábavnou formou

odprezentovali niektoré remeslá. Po vystúpení sme sa mohli pustiť do tvorenia. Žiaci prvého stupňa navštívili Poľnohospodárske družstvo Vajnory a keramickú dielňu. Žiakom druhého stupňa bolo pridelené remeslo, ktorému sa vo svojich projektoch mali bližšie venovať. A ako sa nám to podarilo? Veď posúďte sami... Obyvatelia Vajnor boli pracovití a talen-

tovaní. Remeslá a práca ich sprevádzali každý deň. My, žiaci Základnej školy Kataríny Brúderovej, sme si prostredníctvom našich projektov pripomenuli a porovnali ich život kedysi a dnes. Takto sme spoznali mnoho rôznych remesiel. Na záver dňa sme sa vybrali do Vajnorského ľudového domu. Čakal nás tam ujo včelár, ktorý nám rozprával o svojej práci. Rozprával o rojení a poukazyval nám veľa včelárskych pomôcok. Slniečko pieklo a my sme boli radi, že sa môžeme schovať do chladnejšej miestnosti - do Vajnorského ľudového domu. Tam sme objavili nádherné nástenné maľby, ornamenty. Dozvedeli sme sa veľa nových informácií, mali sme možnosť nahliadnuť, ako v minulosti vyzeral tradičný dom, obdivovali sme ručné výšivky a presvedčili sme sa, že paličkovanie vôbec nie je jednoduché. Chceli by sme sa poďakovať všetkým, ktorí sa zúčastnili na príprave Dňa vajnorských tradícií v škole, občianskemu združeniu Podobenka z Vajnor za prezentáciu ľudových remesiel vo Vajnorskom ľudovom dome, p. Hraškoví a p. Šarkózyovej za všetky úžasné zážitky. Tento deň bol pre nás výnimočný.

JAZYKOVÉ OKIENKO

Edita Jaslovská

Povedzme si niečo o transkripcii (prepis cudzích miest) do slovenského jazyka. Moja generácia sa to učila, vedeli to aj generácie pred nami, dokonca to vedeli aj jednoduchí ľudia. Najčastejším omylom je písanie mesta Regensburg, ktoré v slovenčine má názov Reznou,

ďalším mesto, ktoré sa v slovenčine nesprávne píše je Graz, správny názov má Štajerský Hradec, poľské Gniezno sa po slovensky píše Hnezdno, Alžír je mesto, no Alžírsko je štát, Balaton by sme mali písať ako Blatenské jazero, rumunský Cluj je Kluž, maďarský Eger je Jáger, nemecká rieka Ems je Emža, taliansku Genovu ako Janov, poľské Gliwice sú Hlívica a maďarský Győr je Ráb.

Ďalším nedostatkom je zlé písanie letopočtu. Celý kultúrny svet vie, že náš letopočet sa začal písať po narodení Krista. T. j. píšeme 120 rokov po Kr., 120 rokov pred Kr. Všimajme si v historických dokumentárnych filmoch, knihách, že tak píšú všetky anglosaské národy. Iba u nás zotrúva komunistické pred naším letopočtom, po našom letopočte. Je čas konečne to zmeniť.

POHYBOM K ŠPORTU, ŠPORTOM K ZDRAVIU

Stanislava Gabovičová, foto: Autor

Vo štvrtok 1. júna 2017 sa konalo pre žiakov 1. stupňa ZŠ Kataríny Brúderovej, na Osloboditeľskej 1, vo Vajnoroch, športovo – zábavné dopoludnie pri príležitosti osláv MDD. Podujatie prišli podporiť aj hostia z MiÚ Vajnory.

Hlavnou myšlienkou bolo, aby sa zapojili a športovali všetci zúčastnení žiaci. Počasie bolo nádherné, a tak všetky športové aktivity prebiehali na multifunkčnom ihrisku v areáli školy. V sprievode triednych učiteliek, s podporou temperamentnej hudby z reproduktorov, absolvovali žiaci športové disciplíny na pripravených stanovištiach. Športové výkony merali dobre naladení vychovávateľa, ktorým asistovali naši deviataci. Keď sú deti správne motivované, vedia prejavovať nielen obrovské nasadenie, ale zároveň sa dokážu zúčastniť na skvelej športovej atmosfére, ktorá sprevádzala celé podujatie. Moderovania sa ujal riaditeľ Tibor Král, ktorý, ako rozsievateľ dobrej nálady,

prispel k nezabudnuteľnému športovému zážitku. Pitný režim zabezpečovali naše kuchárky. O tom, že táto akcia deti naozaj potešila, nemusíme vôbec pochybovať. Deti súťažili bez strachu a zábran. Dôkazom toho boli šťastné a

usmiate tváre malých športovcov, ktorí za vynikajúce športové výkony dostali sladkú odmenu a cenné športové poháre pre triedu. Všetkým zúčastneným ďakujeme a tešíme sa ďalšie spoločné podujatia.

250 SKOKOV PRE ZDRAVIE

Božena Šišková, foto: autor

Riadiac sa heslom „V zdravom tele zdravý duch“ sa žiaci našej školy zapojili do kampane 250 000 skokov pre zdravie, ktorej organizátorom bola Slovenská rope skippingová asociácia.

Kampaň prebiehala v týždni od 29. 5 do 4. 6. 2017. Cieľom kampane bolo priblížiť skákanie cez švihadlo ako kardiovaskulárnu aktivitu, prospešnú pre srdce a zdravie vo všeobecnosti a

naskákať 250 000 tisíc preskokov cez švihadlo počas celého trvania kampane. Výsledky z jednotlivých miest sa zrážajú a budú vyhodnotené za celé Slovensko.

Podujatie sa začalo prednáškou, na čo všetko je dobré švihadlo. Účastníkom sme porozprávali, aké je skákanie cez švihadlo prospešné pre naše zdravie, aké svaly sa precvičia, že podporuje rýchlosť nôh, vďaka čomu môže človek napredovať v iných športoch. Kampaň v našej škole prebiehala od 29. 5 do 2. 6. a zúčastnilo sa na nej 188 žiakov 1. aj 2. stupňa a pod vedením triednych učiteľov a učiteľky telesnej výchovy naskákali 8539 preskokov. Sme radi, že aj žiakom našej školy záleží na zdraví.

ŠKOLSKÁ VEDECKÁ KONFERENCIA

S. Nemcová, foto: Autor

Dňa 28. 4. 2017 sa konala v Základnej škole Kataríny Brúderovej Školská vedecká konferencia, organizovaná pri príležitosti Dňa Zeme. Bol to deň nasiaknutý informáciami a naplnený tichým posolstvom ochrany našej planéty.

Každá trieda si na Školskú vedeckú konferenciu pripravila zaujímavé projekty, ktoré boli umiestnené na triednych paneloch. Žiaci, ktorí pri paneloch vysvetľovali podstatu ich témy, sa na prízemí pripravovali a snažili sa zopakovať si všetky potrebné informácie. V tento nezvyčajný školský deň nás svojou návštevou poctila aj S. Molnárová (zástupkyňa starostu MČ Vajnory) z miestneho úradu. Samozrejme, nesmel chýbať ani riaditeľ našej školy T. Král. Prezentácia projektov prebiehala plynule, každý bol zvedavý na témy ostatných tried. Naša školská vedecká konferencia mala vznešený cieľ. Informovať o tom, čo sa deje v našom svete, na našej malej planéte Zem. Žiaci vysvetľovali jednotlivé problémy a zaujímavosti z rozličných odborov. Na chodbách našej základnej školy sa hovorilo o vode, odpadoch, živočíšnych spoločenstvách, ale aj o chránených a liečivých rastlinách.

Každý z nás mal priestor porovnať zvolené témy. Ani tento rok nás projekty a ich prezentácia nesklamali a my sa už tešíme na nasledujúci ročník.

DVORNÝ FOTOGRAF VAJNORSKÝCH UDALOSTÍ

Igor Roy, Foto: IFK, Jakubáč

Vydavateľstvo Kozák-press, Martin, s podporou Mestskej časti Bratislava - Vajnory vydalo nedávno nádhernú knihu a do veľkej rodiny kníh o Vajnoroch pribudla publikácia „Mozaika Vajnôr vo fotografii“. Tá mapuje kultúrny a spoločenský život vo Vajnoroch v rokoch 2003 - 2015. Autormi fotografií je Ing. Anton Jakubáč a jeho syn Peter, ktorého som navštívil v jeho rodinnom dome.

? Pán Jakubáč, máte krásnu predzáhradku, aj záhradku. Vidieť, že sa dobre staráte.

...páči sa ti? Na tom má zásluhu najmä môj zať.

? Postavili ste krásny dom. Odkedy žijete vo Vajnoroch?

O Vajnoroch som prvý raz počul od slovensčičára na meštianke v Gbeloch. Spomenul kňaza a politika Ferdiša Jurigu, ktorý pôsobil vo Vajnoroch a narodil sa práve v Gbeloch. Druhý raz mi Vajnory zarezovali v ušiach na púti v Šaštíne, kam prišla Vajnorská dychovka. Keď sa pútnici dozvedeli, že bude hrať dychovka z Vajnora, zanechali svoje miesta a išli nielen počúvať, ale sa aj v rytme hudby rozvlíni. Po tretie som mal vo Vajnoroch rodinu, brat Ladislav tam bol ženatý. Občas som do Vajnora chodil do Sokolovne na zábavu. U kamaráta pod bránou, kde som práve jedol masťový chlieb s cibulou, ma upútala krásna dievčina, na ktorej mi imponovali jej oči, kvôli ktorým som sa neskoršie stal občanom Vajnora. V roku 1971 som dokončil stavbu rodinného domu a s manželkou a deťmi Petrom a Dáškou sme sa do Vajnora presťahovali z Koliby.

? Nie ste rodený Vajnorák. Kde ste sa narodili?

V Petrovej Vsi. Táto obec leží v západnej časti Slovenska, okres Skalica, v malej kotlinke otvorenej západným smerom do Dolnomoravského úvalu k susednému mestu Gbely a rieke Morave. Z ostatných strán ju obklopujú nevysoké pahorky Myjavskej pahorkatiny, ktoré na severovýchode a východe prechádzajú do kopcov okolo Unína, Holíča a mesta Šaštín-Stráže. Svetlo som uzrel 22. 1. 1931, ako prvý z druhého manželstva. Bolo nás desať detí, otec

nás usmerňoval, aby sme si vybrali smer obživy už od mala. Keďže sme boli siedmi chlapi, otec na nás občas používal účinné netradičné výchovné prostriedky (remeň).

? Ako spomínate na svoje detstvo?

Detstvo som prežil vo vojne. Chodil som do základnej školy, ktorá bola zlúčená, boli to takzvané dvojtriedky, u nás na dedine. Mali sme spolužiakov aj Cigánov, ale učiteľky nerobili žiadne rozdiely. Ráno pred vyučovaním sme všetci museli nastúpiť pred učiteľa, ktorý nám skontroloval hygienu rúk a uší. Pravidlá platili pre všetkých rovnaké. Vždy sme sa tešili, keď boli poplachy, vyznie to tak trochu neľudsky, ale bola to taká detská zvedavosť. Tie zvyčajne prebiehali okolo desiatej - jedenástej hodiny a nám sa skončilo vyučovanie.

? Vaše študentské časy?

Strednú školu som navštevoval v Trnave. Život tam už bol normálny, režim prísny a maturita dopadla dobre. Myslím, že tie podmienky a prísny režim, ktoré boli v tej škole, mali svoj účel ako príprava na prijímacie skúšky na vysokú školu, ktoré som ja, ako aj väčšina z nás, spravil na prvý raz.

? Akú vysokú školu ste absolvovali?

Bol som zaradený do elektrotechnickej fakulty, oznamovacia elektrotechnika po

drôtoch. Bola to jediná vysoká škola, ktorá mala túto špecializáciu v celom vtedajšom Československu. Vysokoškolský život bol veľmi pekný. Prežil som ho prevažne na internátoch, iba s výnimkou asi dvoch rokov, keď som býval na priváte. Doučoval som vtedy jedného chlapca, ktorého nebudem menovať, lebo dnes je to významný muž. Mal problémy s matematikou, tak som ho doučoval a zmaturoval na dvojku. Za to som mohol u nich bývať.

? Aká bola vaša pracovná kariéra?

Po skončení štúdia som dostal miestnosť práve do tohto Montážneho podniku spojov. Výhodou pre mňa bolo, že som v tomto podniku prešiel od práce s krompáčom cez výkop a pokladanie káblov, preberanie káblov a káblovej techniky vo výrobnom podniku až do funkcie technického námestníka, ktorú som od roku 1964 zastával až do odchodu na dôchodok. Keďže som sa orientoval v káblovej technike miestnych, diaľkových a medzinárodných spojov, bol som členom komisie pre tvorbu predpisov v tejto oblasti. Okrem toho som asi 15 rokov pôsobil v redakčnej rade spoločného mesačníka pre Čechy a Slovensko „Telekomunikace“. Posudzoval som články, ktoré som s autormi upravoval, ale aj autorsky som prispieval.

? Okrem brigád a učenia ste s priateľmi počas štúdia určite zažili aj zábavné chvíle. Vynorí sa vám dajaká spomienka?

Vysokoškolské časy som prežil na internátoch, najskôr v Horskom parku a neskôr v „barákokoch“ na Lafranconi. So spolužiakmi sme sa stretávali pri Dunaji a rozprávali sa o všetkom možnom - občas aj o učení.

Bolo to obdobie, keď mnohí už boli ženatí, zodpovední, a tak sa nezúčastňovali na tých „hovadinách“, ktoré sa vymýšľali počas štúdia. No mali sme, veru, dočinenia aj s príslušníkmi bezpečnosti. Na internáte sme mali veľmi nepríjemného vrátnika, ktorý mal psa. Veľmi zlého vlčiaka, ktorý bol na drôte a vždy dal o sebe vedieť. A tak aj večer, keď sme prichádzali po jedenástej, čo už bola večierka, vždy oznámil, že ide nejaká partia. No a našli sa takí iniciatívni, ktorí ho utišili, dali mu niečo zožrať, a potom ho natrelí terpentínovou farbou. Vrátnik to pokladal za urážku svojej rodiny. Oznámil to na Verejnej bezpečnosti, ktorá to aj vyšetrovala, ale, našťastie, nič nezistila, alebo nechcela zistiť - to už neviem, takže sme vyviazli s poučením, že so psami sa netreba zahrávať.

Tiež si spomínam na jedného študenta, ktorý do Bratislavy prestúpil z Brna, kde študoval na Vysokej škole technickej Antonína Zápotockého. Mal svoju uniformu a dostával aj štipendium 800 korún. Bol fešák, tak bol zaujímavý pre dievčatá a my sme pri ňom pôsobili len ako takí pešiaci. Nepriali sme mu zle, ale nepriali sme mu ani dobre. A tak sa raz stalo, keď sa chvalal, aký je múdry a zbehlý v klube kajakárov, že ho napokon istá slečna vyzvala, aby sa s ňou previezol na kajaku. On nikdy v kajaku nesedel a ani nevedel, že to je labilné plavidlo, ale nechcel, chudáčisko, stratiť autoritu. Tak spolu s ňou nasadol do kajaku a išli sa previezť po ramene Dunaja. Keď však prišli do prúdu, začal sa s nimi kajak kývať a prevrtili sa. Dievča bolo kajakárkou a vedelo plávať, pochopiteľne, priplávalo k brehu, ale on, neplavec, začal v zúfalstve kričať a vrieskať o pomoc. Začuli ho vojači - pohraničníci a pred očami všetkých ho zachránili. Bola to veru „srandá“, ale asi nie pre neho, lebo potom trochu sklesol a padol mu hrebienok.

? Tak to je. Pýcha predchádza pád! Diplomovku ste, napokon, šťastne urobili v Prahe. Viem, že bravúrne ovládáte francúzštinu.

Tak bravúrne... to nie, ale bez problémov som sa dohodol. Francúzsky jazyk som študoval na strednej škole a neskôr popri zamestnaní som chodil ešte do „jazykovky“. Čítal som aj odborný časopis, ktorý vychádzal vo francúzštine a tento jazyk mi pomohol aj pri mnohých zahraničných cestách, ktoré som počas zamestnania absolvoval.

? Aké boli vaše koníčky, hobby?

V mladosti som, napríklad, pomocou galenitu (leštenec olovený - minerál), drôtika, antény, uzemnenia a slúchadla, ktoré bolo do tejto série zapojené, počúval najbližšiu stanicu, a to bolo bez energie. To zariadenie sa volalo kryštálka. V bratislavskej predajni nemeckých trofejnych rádiosúčiastok sme kupovali lacnejšie súčiastky a z nich sme zostavovali rádioprijímače. Tie sme potom predávali a utížené peniaze boli čiastočným zdrojom našich príjmov.

Od malička som fotografoval. Môj prvý fotoaparát bol L'ubitel', ruský škatuľkový fotoaparát. Robil som s ním prevažne rodinné snímky. Neskôr, keď som sa oženil a trochu som sa zmohol, tak som si našetril na Flexaret. Bol to československý fotoaparát, ktorý vyrábala Meopta. Hoci bol určený pre amatérov, používali ho aj profesionálni fotografi. Na fotografovaní ma bavila aj finálna práca - vyvolať snímku v tmavej komore.

? Pán Jakubáč, ako ste sa stali „dvorným“ fotografom vo Vajnoroch?

Upútali ma farby, kroje. Dôstojný pán Červený, s ktorým sme sa neskôr zblížili, mal na sebe vajnorský vyšívaný ornát a ja som ho požiadal, či by som si ho mohol vyfotografovať. Dovolil mi. Najskôr spredu, potom z boku, a keď som ho požiadal, či sa môže ešte obrátiť zo zadu, upozornil ma, že nie je nijaký model - ale to všetko s humorom a v žarte. Snímky vyšli veľmi pekne. Neskôr som fotografoval sakrálnu rúcha, keď si bol pri tom, požiadal ma vtedajšia starostka Anna Zemanová, ktorá také snímky po-

trebovala. Fotografoval som otvorenie kruhového objazdu a obchvatu Vajnora. To bolo v roku 2003. A potom, či už to bola dychovka, poľovníci, poľnohospodárske družstvo, alebo rôzne kultúrne, spoločenské a športové akcie, združenia a spolky. Vstup do Európskej únie, alebo uvítanie detí do života.

? Vajnorská mozaika vo fotografii je výborný nápad, ktorý sa mi veľmi páči, čo vás inšpirovalo?

Za tie roky mám v archíve tisíce fotografií. Občas ma ľudia požiadajú, aby som im dal takú, či onakú fotografiu. Je nemožné, aby som dokázal nájsť mamičku s dieťaťom v kočiarike... Tak v spolupráci so synom Petrom, ktorý je tiež nadšený fotograf, sme zostavili publikáciu. Vybrali sme si priority a udalosti, ktoré sa za sledované obdobie stali, a ktoré by tá kniha mala ukázať. Je to vlastne obrazová kronika.

Myslím, že sa vám a vášmu synovi podarilo zostaviť dôstojnú publikáciu, ktorá bude reprezentovať Vajnory a určite si nájde svoje miesto v každej vajnorskej domácnosti. Má krásny obal, kvalitný papier a pútavý obsah. Nerád používam „krst knihy“, lebo krstia sa deti, ale túto knihu uvediete do života na Dožinky. No ja by som jej rád už teraz poprial veľký úspech, lebo je na to predurčená, a všetkým, ktorí v nej budú listovať, prajem príjemnú pastvu pre oči, lebo je sa na čo pozeráť.

Ďakujem vám, pán Jakubáč, za čas, milé stretnutie a rozhovor. Prajem vám pevné zdravie a veľa snímok, možno aj pre druhú časť publikácie.

ŽIVOT FK VAJNORY

Richard Fekete, foto: Autor

Sezóna je za nami. Bola pekná a zároveň po všetkých stránkach veľmi náročná. Snažili sme sa urobiť maximum v zlepšovaní podmienok pre všetky mužstvá i divákov. Zorganizovali sme niekoľko brigád i prednášku. Členovia výkonného výboru venovali klubu veľa svojho času.

Zaznamenali sme zaujímavé športové úspechy. Ich sumár vám ponúkame v nasledujúcich riadkoch. V tomto čísle vám prinášame aj avízovaný sumár z ojedinelej prednášky pre rodičov, ktorú sme usporiadali v marci v Dome kultúry.

A-tím muži tréner Miroslav Hirko

Najviac sa mužstvu bojujúcemu o úžasné 3. miesto v 3. lige darilo na prelome apríla a mája, keď vyhralo 4-krát za sebou (Devínska Nová Ves 2:1, Kráľová pri Senci 2:0, Tomášov 2:0, Báhoň 2:0). V závere ročníka sme sa však usilovali väčšiu kvalitu hráčov orientovať do B-tímu, ktorý bojoval o postup do 5. ligy. Podľa pravidiel stanovených v rozpise súťaže sme „prelievali hráčov“, občas teda za A mužstvo nastupovala kombinovaná zostava. Pridali sa zranenia, únava z dlhej sezóny, takže posledné výsledky neboli najlepšie (Rača 1:5, Malacky 2:4, Dunajská Lužná 0:2, Pezinok 0:2). Chvilu sme figurovali dokonca

na 3. mieste, nakoniec sme obsadili piate. Pred nami teda ostali len Inter, Rohožník, Tomášov a Dunajská Lužná. V tejto sezóne sa tak na celom Slovensku (1. liga, 2. liga + najlepších z tretích líg) umiestnilo pred FK Vajnory 50 tímov. Pod nami ich ostalo ca 400! A to sme boli v 3. lige ako nováčik prvý raz v histórii. Naozaj pekný športový úspech.

B-tím muži Miroslav Hirko

Podobne sa chcelo predviesť aj rezervné mužstvo popretkávané množstvom špičkových futsalistov. Aj ich náročný program na palubovkách, kde bojovali v klubových i reprezentačných dresoch, sa podpísal pod niekoľko závähaní. Vajnory

prehrali na pôde slabučkého Blatného, remizovali s priemernými Dragons. Na druhej strane sme však zdolali vedúci Senec či nepríjemné Hamuliakovo. Šesť víťazstiev v rade nás udržalo v hre o postup, ktorý mala zaručovať aj druhá priečka. Veľké „finále“ sme hrali 11. júna doma proti Devínskej Novej Vsi, ktorá mala o 2 body viac a na udržanie 2. pozície jej stačila remíza. Súboj mal veľký náboj aj v tom, že v drese hostí nastúpil bývalý tréner a hráč Vajnor Rado Kunzo. Bojovali sme ako jeden muž, mužstvo podalo asi najlepší výkon v sezóne a nakoniec sme po góloch Marka Sokola a Dušana Rafaja vyhrali 2:1. Tento duel uzavrel z pohľadu seniorov celý ročník. Cez prestávku dramatického vyvrcholenia sezóny dostali priestor aj starší žiaci...

Starší žiaci Radoslav Kováč

...chlapcom sa klub poďakoval priamo na ploche pred slušne zaplnenou tribúnou za výborné reprezentovanie našich fariieb. Jesennú časť vyhrali a v konečnom účtovaní obsadili 2. miesto za PFA ŠTK Šamorín. Družstvo, ktoré predtým sezónu s množstvom debaklov prežilo len s psychickou námahou, využívalo v zápasoch svoje technické schopnosti, rýchlosť i ďalšie fyzické predpoklady. Všetko podporené vynikajúcim tréningovým procesom. Tím dal najviac gólov, v 32 dueloch až 208. V najlepšej jedenástke strelcov ligy sú až 4 Vajnoráci (2. Jakub Hanzlík 59!, 5. Jakub Kula 39, 9. Peter Mozofa 29, 11. Oliver Depeš 25). Táto skupina by mala v nasledujúcom ročníku vytvoriť pevný základ pre mladší dorast, ktorý vo Vajnoroch roky chýbal.

Mladší žiaci Róbert Vajda

V sezóne 2017/2018 nebudeme mať starších žiakov. Menej početné ročníky nás donútili urobiť krok, ktorý má však logické vysvetlenie a bude pre klub i pre deti oveľa prijateľnejší. Miesto toho budeme mať až dva tímy mladších žiakov. Tým starším (U13) a skúsenejším bude družstvo Roba Vajdu, ktorý nedávno oslavoval 50 rokov (väčšinu z nich spojil s FK Vajnory, za čo mu patrí veľká vďaka). Jeho družstvo odohralo v posledných kolách veľa vyrovnaných duelov a v budúcom ročníku bude ešte lepšie.

Príprava Richard Fekete

Druhý tím mladších žiakov (U12) utvorí približne 16 hráčov (väčšinou ročník narodenia 2006), ktorí v lete plynulo vychádzajú z prípravy. V nej sme sa snažili aj s asistentom Andrejom Kulčárom naučiť deti čo najviac, aby na väčšej

hracej ploche dokázali dávať čo najviac gólov a čo najmenej ich dostávali. Model prípravky ostane nezmenený. Budeme mať 2 tímy, ktoré budú trénovať prakticky spolu. Malo by sa v nej zísť do 30 detí. Pre prípravku, tak ako pre mladších i starších žiakov, bol definitívnym skončením sezóny domáci turnaj o Vajnorský pohár. Všetky tri jeho časti sme usporiadali na našom ihrisku 17. a 18. júna. Potom už nasledovala údržba opotrebovanej hlavnej hracej plochy a zároveň posledné úkony pri tvorbe novej, menšej, ktorá bude slúžiť najmä najmenším.

Predpríprava Martin Cintavý, Lukáš Velička, Kamil Blanda

Keďže záujem o futbal v obci je veľký, už dlhšie máme aj takúto kategóriu. Deti ešte nehrajú žiadne zápasy, ale trénujú dvakrát do týždňa a chystajú sa na postupný prechod do prípravky.

Združujeme tam asi 50 nádejí vo veku od 6 do 9 rokov. Chlapci boli rozdelení do troch skupín pod vedením mladých trénerov, ktorým občas pomohli aj rodičia. Všetkým patrí veľká vďaka za ich snahu, ochotu a čas. Po dobudovaní malej tréningovej plochy budú naše možnosti pri vedení detí ešte väčšie.

Detiské ihrisko

Keďže FK Vajnory chce vytvoriť čo najlepšie podmienky na tréning mládeže, museli sme porozmýšľať, ako rozšíriť naše možnosti. Vďaka dohode s poľnohospodárskym družstvom a pomocou našich podporovateľov postupne rastie za bránou smerom na Čiernu Vodu menšie tréningové ihrisko. Klub tým získa pridanú hodnotu vo všetkých kategóriách, občas bolo totiž veľmi komplikované vôbec sa zmestiť na hlavnú plochu. Takto budú mať deti svoj priestor a zároveň sa zvýšia tréningové možnosti aj pre staršie kategórie.

PREDNÁŠKA „ŠPORTOM K

Richard Fekete, Foto: IFK

Pondelok 20. 3. bol pre FK Vajnory špeciálny. Po prvý raz v jeho histórii zorganizoval prednášku pre rodičov. Týkala sa podpory detí pri športovani a vytvárania ich vnútornej motivácie.

Prednášajúcim bol Peter Kuračka, bývalý profesionálny futbalista, ktorý v sebe počas športovej kariéry našiel vnútorné motívy na to, aby vyštudoval dve vysoké školy. Jednou z nich bola psychológia. Ako mentálny kouč teraz pracuje s mladými športovcami a s ich rodičmi. Večer v hlavnej sále Domu kultúry Vajnory sme nazvali „Športom k úsmevu“, pretože hlavným cieľom FK Vajnory je vychovávať deti tak, aby sa pri futbale usmievali, aby z neho mali radosť. Dovoľte mi ponúknuť súhrn toho najzaujímavejšieho...

Hneď na úvod dvojhodinového programu dal Peter Kuračka prítomným rodičom základnú otázku: „Čo považujete pri športovaní detí za úspech?“ Nie je to víťazstvo. Odpoveď súvisí s inou otázkou, ktorú si musíme položiť: „Akého športovca, človeka, chceme vychovať?“ Každému napadne hneď niekoľko myšlienok: takého, ktorý rád športuje, usilovne a systematicky pracuje, je psychicky odolný, má zdravú sebadôveru, je cieľavedomý, zabáva sa pri športe a pod. Slovo „víťazstvo“ sa neobjavuje. Dokazujú to aj dlhoročné výskumy detí, pri ktorých psychológovia najmä v USA zisťovali motívy pri športovaní všeobecne. Deti si mohli vybrať z dvanástich možností. Pri pohľade na výsledky, ktoré tvorili vrcholoví aj rekreační športovci, je „vyhrávať“ u chlapcov vo veku 10 - 18 rokov až na 8. mieste, u dievčat dokonca na poslednom. Aj z iných výskumov vzišli 4 najdôležitejšie detské motívy: zábava, zlepšovanie schopností, patriť do nejakej skupiny (hrať s kamarátmi) a robiť niečo, v čom som dobrý. Rokmi zakorenené predstavy a stereotypy sa teda musia zbúrať. Ak to nedokážeme, nikdy sa nám nepodarí udržať pri športe viac detí. Prečo končí po dovŕšení 18. roka života so športom až 92 % detí? Tretina z nich dokonca na šport s nechuťou úplne zanevrie a už sa k nemu nikdy nevráti! Také sú jasné čísla celosvetových prieskumov. Samozrejme, že realita života ponúka mnohé objektívne nástrahy, ktoré špor-

tovaniu neprajú. Prechod na vysoké školy, zamestnanie s neúprosným pracovným časom, rodina a pod. U mnohých však existujú aj subjektívne dôvody, ktoré sa dajú ovplyvniť. Deti totiž ešte pred plnoletosťou najčastejšie končia so športovými aktivitami, pretože sú pre nich už nudné, nebavia sa, nedostáva sa im uznania, pociťujú príliš veľký tlak, alebo sa im zrúti kolektívny duch tým, že so športom skončia kamaráti. Ak chceme podporiť motiváciu detí, musíme budovať najmä ich emočnú väzbu so športom. Americká psychologička Carol Dwecková skúmala 20 rokov nastavenie mysle, čo je vlastne osobný postoj človeka pred nejakou udalosťou a činnosťou (aj v bežnom živote). U každého existujú 2 typy - fixné a nastavenie na rast. Nikto v sebe nemá len jedno alebo len druhé. Čím je človek mladší, tým je väčšia šanca, že ho „posunieme“ k nastaveniu mysle na rast. Teda, tomu správne. A prečo správne? Pri nastavení mysle na rast sú naše schopnosti flexibilné a ovplyvniteľné, úspech pripisujeme tvrdej práci a neúspech nás motivuje pracovať tvrdšie, výzvy sú prijímajúce a vyhľadávané, úroveň inteligencie a iných charakteristík je premenlivá a dá sa budovať, úsilie vidíme ako cestu k majstrovstvu, dôležitý je pre nás proces učenia a zlepšovania sa, nie je pre nás až také dôležité akí sme teraz, ale kam sa chceme dostať, kritiku považujeme za zdroj informácií, chyby pokladáme za príležitosť na učenie, strach vidíme ako výzvu na jeho prekonávanie. Určite uznávate, že takito by sme chceli byť všetci... Pri fixnom nas-

tavení nachádzame presne opačné atribúty. Ako pomôcť nastaveniu na rast? Pri komunikácii s dieťaťom chválime len úsilie a proces zlepšovania sa, situácie v tréningu a zápasoch opisujeme pokojne, stanovujeme osobné štandardy (ciele), vedúce k porovnávaniu so samým sebou (športovec musí mať plnenie cieľov pod vlastnou kontrolou), musíme vychovávať, teda, príkladom viesť dieťa vlastnou činnosťou a vystupovaním (najviac sa deti učia pozorovaním a rodič je pre nich najväčší vzor) atď. Najviac môže rodič „pokažiť“ pred, počas a po samotnej súťaži. Vtedy je totiž aj on sám pod vplyvom emócií a zabúda na to, čo počul na prednáške, čítal v knihe, čo ho naučili jeho rodičia, či na čom sa dohodol s trénerom. Rodič by mal pri zápasoch myslieť na jednu základnú vec: „zápas patrí deťom“. V ňom chcú ukázať, čo sa naučili, zahrať si, prekonať prekážky, prežiť malé úspechy aj pády so všetkými sprievodnými citovými javmi. Rodinní príslušníci by mali oddeliť vzťah k dieťaťu a športovému výkonu a zároveň výrazne podporiť zábavu a radosť detí zo športu. Dieťa má v sebe po súťaži ohromný mix pocitov. Najmä pri neúspechu. Prežíva veľký smútok, sklamanie, pocit viny, hanbu i hnev. Po prehre sa mu vlastne zrúti celý svet. Hovorí si: „pokažil som to“, „je to moja vina“, „čo budú hovoriť ostatní?“, „som slabý, nemám na to“, „čo si pomyslí tréner, rodičia?“. Ani dospelý pri podobnom emocionálnom vŕpaní už nepotrebuje ďalšiu kritiku, rady, zhadzovanie či, nebudaj, krik. U detí je to ešte výraznejšie. Dieťa potrebuje od

ÚSMEVU“ O MOTIVÁCIÍ DETÍ

rodiča a svojho najbližšieho okolia len zopár základných úkonov. Pred súťažou vytvorenie pozitívnej atmosféry, pár viet o tom, aby si ju užilo a snažilo sa ukázať všetko, čo vie. Počas súťaže by si mal rodič všetko čo najviac užívať. S úsmevom na tvári povzbudzovať, nedávať rady, nekoučovať (túto výsadu má tréner), nevytvárať nevraživú atmosféru voči súperom či rozhodcom. Dieťa totiž veľmi intenzívne vníma práve svojich rodičov, ich vzájomné puto je veľmi silné. Ťažko si bude užívať zápas, keď cíti abnormálnu nervozitu u svojich príbuzných na tribúne. Po zápase by mala byť nálada bez ohľadu na výsledok rovnako priaznivá a pozitívna. Dieťa by nemalo mať pocit, že po prehre ho rodičia nemajú radi, že sú nahnevaní, lebo ticho sedia za volantom. Dieťa si totiž vinu preniesie na seba a ak to bude zažívať pravidelne, nebude ne-

skôr chcieť, aby bol jeho rodič nešťastný, a preto sa bude od športu odťahovať. Po zápase dieťa potrebuje vypočuť, dostať priestor na vyrozprávanie sa, vyjadrenie vlastných emócií. Rodič by mal dať dieťaťu najavo, že je tam preňho bez ohľadu na výsledok. Dieťa musí cítiť, že ho rodič ľúbi bez ohľadu na to, aký športový výkon podalo. Otec, mama, starí rodičia a iní rodinní príslušníci vložili dôveru do rúk trénera, preto majú vyhodnotenie a závery zápasu či súťaže nechať naňho. Dieťa od nich nechce žiadnu kritiku, nijakú analýzu či odbornú športovú pomoc. Rodič by mal mať svoje emócie absolútne pod kontrolou. Mal by byť emočne oddelený od výsledkov a výkonov, mal by sa dieťaťu pýtať na pozitíva. V rámci výchovy by mal vyvažovať negatívne impulzy, najrýchlejšie sa totiž deti učia tak, že sa tešia, že sa im darí, že ich niekto

pochváli. Otázky „ako si si užil zápas?“, „čo si prežíval počas stretnutia?“, alebo pochvala za konkrétne malé úspechy v štýle „tú kľučku si urobil oveľa rýchlejšie“ malým športovcom pomôžu nasmerovať svoje nastavenie mysle na rast. A to predsa všetci spoločne chceme. Aby boli deti šťastné, usmiate, spokojné, zdravé a aby športovali preto, že ich to baví.

Ak si chcete pozrieť celú prednášku Petra Kuračku, FK Vajnory ju uverejnil v dvoch častiach na svojej webovej stránke. Nájdete v nej oveľa viac zaujímavých informácií aj vďaka otázkam, ktoré kládli samotní rodičia. Napríklad, čomu sa vyhnúť po zápase, ako riešia problémy v FC Barcelona, ako si deti interpretujú emócie svojich rodičov či aké signály dávame nevhodnými pochvalami. Prajeme vám príjemné a poučné sledovanie...

5.ROČNÍK TURNAJA O VAJNORSKÝ POHÁR

Richard Fekete, Foto: autor

Už niekoľko rokov uzatvára sezónu pre naše deti domáci turnaj o Vajnorský pohár. Tentoraz sme ho zorganizovali s pomocou miestneho úradu a najmä s príspevom ochotných rodičov.

Táto akcia, ktorá je rozdelená na tri samostatné turnaje, sa postupne vyprofilovala nielen na športové, ale aj

spoločenské podujatie, na ktorom sa bližšie spoznávajú tí, ktorí sú navzájom partnermi pri výchove detí - rodičia a tréneri, resp. rodina a klub. V sobotu predpoludním všetko otvárala kategória prípravky. Vajnoráci sa stretli so Slovenským Grobom, Miloslavovom a Lamačom. Na dvoch ihriskách turnaj rýchlo plynul a všetko trvalo tri hodiny. Popoludní patrilo ihrisko mladším žiakom s dvoma družstvami nášho FK, keďže v budúcej sezóne budeme mať dva tímy aj v súťaži BFZ. Naše zostavy do 13 rokov (tréner Róbert Vajda) a do 12 rokov (Richard Fekete) dopl-

nila Kráľová pri Senci. Žiaľ, MŠK Senec svoju účasť odvolal niekoľko dní predtým a už sa nám nepodarilo zohnať náhradu. V nedeľu zvädzali celodenné boje detí na rozhraní dorasteneckého veku. Tím Rada Kováča sa testoval proti NMŠK 1922 Bratislava (0:1), PŠC Pezinok (2:0) a FC Petržalka akadémia (0:5). Škoda že si v úplne poslednom zápase zlomil zápästie jeden z Petržalčanov, Inak totiž všetko dopadlo na jednotku. V príjemnom prostredí sme pripravili na slušnej úrovni športové podujatie pre zhruba 200 detí.

ŠPORTOVÝ DEŇ DETÍ

Viliam Fekete

Už tradične vajnorskí hádzanári opäť zorganizovali športový deň pre deti pod názvom: „Hod' a bež“, ktorý sa konal v sobotu 20. 5. 2017 na hádzanárskom ihrisku vo Vajnoroch. Tentoraz nám počasie neprialo, ale ani nás, ani deti to neodradilo od výbornej zábavy a kvalitných športových výkonov.

Súťaže prebiehali v troch vekových kategóriách a štyroch disciplínach. Hod na brankára, slalom s loptou, šprint a hod na presnosť boli súťaže, v ktorých deti zbierali body, resp. najlepší čas. Po skon-

čení bodovaných súťaží si deti, už klasicky, zahrli hádzanársky zápas. Na konci športového dňa dostalo každé dieťa medailu za účasť a diplom za výborný športový výkon. Najlepší mladí

športovci vo svojich kategóriách boli odmenení cennými darčekom.

Počas celého dňa bolo k dispozícii chutné občerstvenie a nezabúdali sme ani na dodržiavanie pitného režimu. Ďakujeme všetkým deťom za účasť a ich rodičom za neúnavné povzbudzovanie svojich ratoleští. Taktiež ďakujeme šachovému krúžku pod vedením Juraja Lauka za sprievodný program a vynikajúcu cukrovú vatu.

Tešíme sa na spoločné stretnutie opäť v septembri.

MINIOLYMPIÁDA PREVERILA ŠPORTOVÚ ZDATNOSŤ ŽIAKOV

Marián Nemček

V utorok 27. mája sa v areáli Základnej školy Kataríny Brúderovej stretli deti z prvého stupňa ZŠ na podujatí Vajnorská miniolympiáda 2017.

V tomto ročníku sa zúčastnili 4 družstvá z 3 škôl. Domáca škola postavila do hry dve družstvá, ku ktorým sa pridali deti zo ZŠ Slovenský Grob a Spojenej školy de La Salle. Každé družstvo bolo tvorené chlapcom a dievčatami z každého ročníka.

Pre deti boli pripravené 4 disciplíny, v ktorých mohli preveriť svoju dynamiku, rýchlosť, vrtkosť, ale aj presnosť.

Odštartovali tímovým skokom do diaľky z miesta. Deti sa snažili svojím najlepším výkonom pomôcť celkovému výsledku družstva. Hneď od začiatku bolo vidieť snahu de La Salle, ktoré skočili v súčte 12 m a

29 cm. Len tesne druhé skončilo domáce A družstvo, ktoré stratilo iba 6 cm na víťaza. Tretiemu družstvu chýbali iba 2 cm do 12-metrovej hranice a B družstvu sa podaril výkon 11, 73m.

Po chvíľke oddychu sme preverili vrtkosť všetkých zúčastnených. Prekážková dráha preverila ich obratnosť, koordináciu aj rýchlosť. Opäť sme mali možnosť vidieť vyrovnané časy, keď 1. a 3. družstvo delilo len 0,8 sekundy. Opakovalo sa však poradie z prvej disciplíny, keď družstvo školy de La Salle dokázalo opäť zvíťaziť, A družstvo o 0,3 sekundy skončilo druhé, Slovenský Grob tretí a K. Brúderovej „B“ na štvrté priečke. V štafetovom behu sa usilovali deti obhľnúť 120-metrový okruh čo najrýchlejšie. Opäť sa zopakovala situácia z predchádzajúcich disciplín. Žiaci z de La Salle bežali najrýchlejšie, 2 sekundy stratili žiaci z K. Brúderovej „A“, ďalšie 3 Slovenský Grob a B družstvo dobehlo ako štvrté.

Hod oštepom na cieľ bola záverečná disciplína. Tu dokázalo B družstvo ukázať, že

sa neprišli iba zúčastniť. Jasne vyhralo túto disciplínu, keď trafili 6-krát z 8 pokusov. Slovenský Grob druhý, A družstvo tretie a de La Salle štvrté.

V konečnej tabuľke to napokon dopadlo nasledovne:

1. miesto de La Salle - 13 b
2. miesto K. Brúderovej „A“ - 11 b
3. miesto Slovenský Grob - 9 b
4. miesto K. Brúderovej „B“ - 7 b

Zostavy:
de La Salle – Š. Šmida, L. Paulíková, K. Kleercová, S. Marianek, D. Neupauer, D. Radošovská, K. Kotecková, N. Micháľková
Kataríny Brúderovej „A“ – A. Valušek, T. Lachová, B. Zajko, R. Panáková, J. Knčeriak, E. Kováčová, S. Skřipský, D. Tranžíková
Slovenský Grob – M. Struhár, D. Minarovičová, D. Dragula, B. Grancová, M. Valer, A. Krekáňová, M. Sulan, E. Dragulová
Kataríny Brúderovej „B“ – D. Burza, N. Braunová, V. Labay, S. Kohútová, J. Janek, N. Renertová, T. Palčák, S. Krošlákova

V TURNAJI 3X3 BASKET SÚŤAŽILO 19 DRUŽSTIEV

Marián Nemček, foto: Dominika Nemcová

V sobotu 24. 6. 2017 sa v športovom areáli Alviano stretli vyznavači 3x3 basketbalu.

Spolu 19 tímov sa stretlo v 4 kategóriách mužov, mixu, juniorov a mini street. Pre menšie komplikácie sa začiatok zápasov posunul o 30 minút, no všetko, napokon, odštartovalo.

V hlavnej kategórii mužov sa zúčastnili 3 tímy. Víťazom sa stali hráči tímu YOUNG BLOODS, ktorí si vo finále poradili s tímom GENTLEMANS. Tretie miesto obsadil tím TRIPLE M.

Do mixu sa prihlásilo 5 tímov. Po odohratí vzájomných zápasov všetkých tímov sa hráli zápasy o umiestnenie. Finále si zahrli tímy THE GOOD ONES a BALLISLIFE, kde bol úspešnejší prvý menovaný tím. Bronzový bol tím 2+1 NAVYŠE, nasledovali S CHLAPOM NA KRKU a VENI VIDI VICI. Juniori boli najpočetnejšia skupina. Po odohratí skupín a semifinále sa tímy pustili do bojov o umiestnenie. Víťazmi kategórie sa stali hráči z tímu LALIGA, ktorí zdolali finalistov z G.W. A. O tretie miesto zvládli zápas JELLY FAM, ktorí porazili PÁNOV GEBTKEMANOV. Piate miesto obsadili BRATISLAVSKÉ PUDINGY, nasledovali SKUTOK SA NESTAL a BBB.

V najmladšej kategórii sa najlepšie umiestnili ZLOMENÉ OBRUČE pred TOP5 a BASKETÁCI Z KARLOVKY. Sprievodnou akciou bola aj Mini basket liga klubu MBK Akroľka Bratislava pre najmenšie deti. O rok nás čaká jubilejný 10. ročník, ktorý si, dúfajme, spoločne užijeme. Ďakujeme sponzorom a partnerom za spoluprácu.

LUMPI, ČI POČESTNÍ

Štefan Hrivňák, Archív mesta Bratislavy

Najvyšším predstaviteľom dediny či mesta bol odjakživa richtár. Ten spolu s volenými úradníkmi – prisažnými, reprezentoval obec smerom k okolitému svetu, staral sa o financie a pečatou potvrdzoval úradné dokumenty.

Richtár bol skutočne najdôležitejšou osobou v obci. Ak s ním boli obyvatelia spokojní, mohol ostať na jej čele dlhé roky, naopak, ak bolo jeho pôsobenie kontroverzné či nežiaduce, na richtársku stolicu zasadol niekto iný. V roku 1871 prebehla v Uhorsku reforma verejnej správy a podľa zákonného článku č. XVII sa všetky obce rozdelili na tzv. veľké a malé obce. V súvislosti s tým sa vytvorili notárske obvody, do ktorých spadala veľká a niekoľko malých obcí. Vajnory spadali pod Notársky obvod v Ivanke pri Dunaji, čo znamená, že tam sídlil obvodný notár. Jeho hlavnou úlohou bolo viesť písomnú agendu pre obce, ktoré mal vo svojej pôsobnosti. Takto je v súdobých dokumentoch opísaná funkcia notára: „povolanie notárovi je horlivosťou, všestrannosťou a

Milostivi Pane
Uz zle mosi u nas vizirat, ked sa
knim utikat musime, ale musime aj
tento krok probuvat, prvee nekbime
neco urobili, co bisme neshori
abarovali, ked nekdo sa topi, aj slamki
sa chita, tak sme aj mi robili, doveulhu
ale vecul uz mamie dost, mnoho vodi sme
pili chceme a bi nam nekdo pravu ruku
dal a nas oslobodil lebo ked toto dalej
trout bude, tedi nas pan notarius odere,
a mi ponuteni budeme na majetok
zidom predat a do Ameriki vivandrovat

zvitím sa do svojho vážneho stavu, vydobyt' si dôveru celej obci". Práve s dôverou celých Vajnor mali notár Anton Varga a s ním aj vtedajší richtár Ján Vlček veľký problém. V roku 1888 totiž Vajnoráci písali sťažnosť adresovanú bratislavskému hlavnému županovi grófovi Štefanovi Esterházi-

mu. Text bol napísaný v historickej slovenčine, preto si dovoľím určité pasáže z neho priamo citovať: „Milostivi Pane. Uz zle mosi u nás vizirat, ked knim utikat musime, ale musime aj tento krok probuvat (skúsiť)... ked nekdo sa topi, aj slamki sa chita... chceme abi nam nekdo pravu ruku dal a nás oslobodil, lebo ked toto ďalej trvat bude, tedi nas pan notarius odere a mi ponuteni budeme neš majetok židom predat a do Ameriki vivandrovat...“. Z týchto pasáží je zrejme, že obyvatelia Vajnor sa celkom verejne sťažovali na notára, že ich zdiara. V ďalšom pokračovaní sťažnosti Vajnoráci píšú, že notár neoprávnené vyberá dane a že takto tisíce zlatých putujú notárovi do vrecka. Dokonca tvrdia, že notár má istú protekciu u nadriadených a že sa nemôžu dovolať spravodlivosti. Údajne mu slúžny Bratislavského okresu už v minulosti udelil pokutu, no jeho nadriadený – druhý podžupan, toto rozhodnutie zrušil a peniaze mu vrátil späť. Vajnoráci na margo toho ďalej píšú: „A on sa smeje a nas ďalej rabuje a okrada“. Preto župana žiadali, aby do obce vyslali špeciálnu komisiu, ktorá toto všetko prešetří. Dokonca ho hneď aj urgovali, pretože údajne notár chodí do ich daňových knižiek a vytrháva z nich listy.

Vajnory mali v tom čase niečo vyše 1500 obyvateľov, ktorí obývali približne 245 domov. O tom, že to nie je zále-

ÚRADNÍCI?!

žitost' len pár jednotlivcov, ale väčšieho počtu obyvateľov (aj keď nie väčšiny obce), svedčí fakt, že proti notárovi a richtárovi vystúpili menovite Ján Antalič, Matúš Belaj, Ján Benčíč, Ján Bruder, Ján Fašung, Michal a Pavol Feketeovci, Tomáš Hubáček, Jozef a Martin Polákovci, Ján a Štefan Pilní, Ján Srna a Ján, František a Martin Zemanovci. Aby svojej obžalobe dodali na váhu, najali si aj advokáta dr. Štefana Štefanoviča, ktorý ich v tejto veci zastupoval. Na podnet žalobcov obvinil notára a bývalého richtára, že protiprávne vyberali dane, ktoré celkovo činia sumu 1081 zlatých a 12 grajciarov.

No a ako to celé vlastne dopadlo? Hlav-

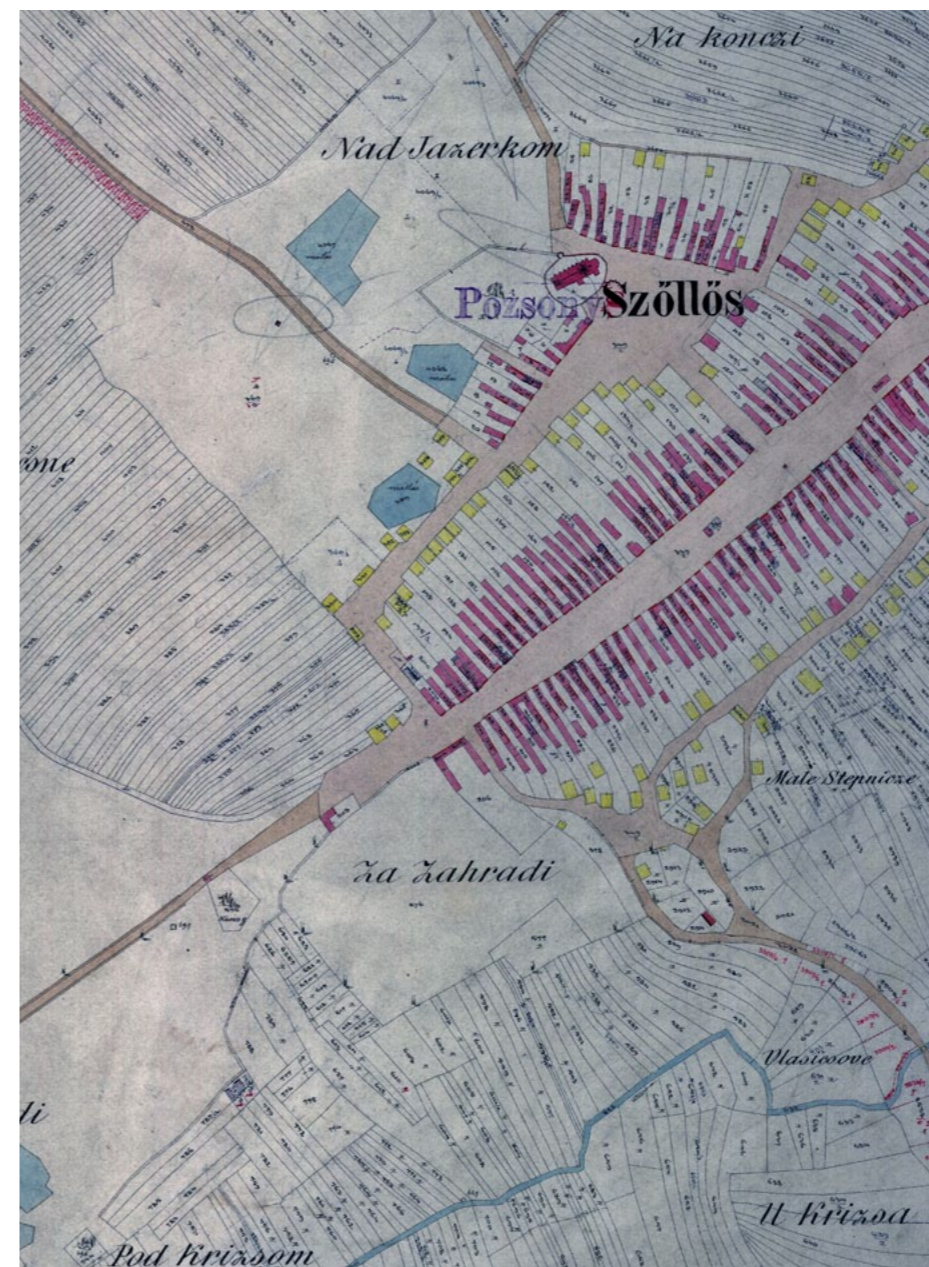
ný župan poveril prešetrením tohto podnetu hlavného slúžneho Bratislavského okresu. Ten zodpovedne pristúpil k riešeniu celej veci a osobne sa zúčastnil na vyšetrovaní. To sa konalo priamo v obci dňa 26. mája o 8. hodine ráno. Podžupan v tomto termíne uvoľnil župného účtovníka Alexandra Thüringera z revíznej účtarne, ktorý kontroloval obecné účty. V delegácii bol aj tretí župný zamestnanec, aministratívny praktikant, ktorý zapisoval koncept zápisnice. Slúžny si v deň vyšetrovania zavolať zúčastnené strany a spolu s ostatnými členmi delegácie rozkázal predložiť obecné účty. Po ich dôkladnej kontrole komisia uviedla, že z vybratých peňa-

zí 626 zlatých činili dane za prevádzku obecného hostinca, 237 zlatých a 16 grajciarov boli daňové nedoplatky, 136 zlatých a 72 grajciarov sa odviešlo vo forme cirkevnej dane a 80 zlatých činil notárov plat, relevantný za dané obdobie. To celkovo predstavovalo 1081 zlatých a 12 grajciarov, teda presnú sumu, ktorú Vajnoráci označili ako neadekvátne odvedenú. No keď delegácia preverila vyjadrenie municipálneho výboru, teda úradu, ktorý schvaľoval obecné rozpočty, usúdila, že všetky odvody boli vybraté korektne a v súlade s daným dokumentom. Župný účtovník porovnal aj daňové knižky, predložené žalobcami, a porovnal ich s obecnou účtovnou knihou a zhodnotil, že všetky sumy sedia. Ani žaloba, že notár Anton Varga z daňových knižiek viacerých vajnorských daňových poplatníkov vytrhal stránky, sa nepotvrdila. Napriek tomu, že župní úradníci žiadali predloženie takto poškodených knižiek, pred komisiu žiadna prinesená nebola.

V závere správy, ktorú hlavný slúžny adresoval hlavnému županovi, sa ďalej konštatuje, že na základe prekontrolovaných dokladov žalujúce stránky a tiež ich právny zástupca uznali, že suma 1081 zlatých a 12 grajciarov dodatkovvej dane bola vybratá v súlade so zákonom. Vajnoráci vyhlásili, že si neželajú pokračovanie vyšetrovania a požiadali o jeho skončenie. Spor sa tým pádom skončil. No žalobcov ešte čakala nemilá povinnosť. Museli uhradiť výdavky za činnosť komisie, čo činilo 19 zlatých a 40 forintov.

Obvinenia vajnorských roľníkov a vinohradníkov sa, teda, nepotvrdili a ešte aj pred hlavným županom nakoniec boli za hlupákov. Dôvodom, prečo vôbec vznikol tento spor, je pravdepodobne určitá nevráživosť medzi notárom a Vajnorákmi a z toho prameniaca zlá informovanosť obyvateľov obce o daňových poplatkoch. Ostáva nám len veriť, že obe strany, napokon, k sebe našli spoločnú cestu, že notár si uvedomil, že vyšetrovanie župnými úradníkmi vôbec nie je príjemná záležitosť. Obyvatelia Vajnor si z toho zase mohli vziať cenné ponaučenie, ktoré je zároveň porekadlom – dvakrát meraj a raz rež. A možno sa len vymenil človek na pozíciu obvodného notára a všetko bolo zrazu v poriadku...

Zdroj: Štátny archív v Bratislave, fond Župa Bratislavská I., Hlavný župan, všeobecné písomnosti, spis 441/1888.

Senior klub blahoželá

Členovia Senior klubu blahoželáme našej predsedníčke Janke Grebečiovej k narodeninovému výročiu. Dňa 19.6.2017 oslávila 65 rokov života. Katarína Jaslovská sa dňa 17.7.2017 dožíva 75.rokov. Obom oslávencom k jubileu srdečne blahoželáme a do ďalšieho života prajeme veľa zdravia, šťastia, elánu a pohody.

Senior klub.**Jeane Mode**

Janka Kaňáková Šuchovenová oznamuje, že krajčírsky salón zo Šaldovej 2 je presťahovaný na Roľnícku 36 BA Vajnory tel. č. 0903 479 445

GUINOT: Osviežujúci a zároveň revitalizujúci zážitok pre telo a myseľ. Kozmeticko-regeneračný salón - IVA Za mlynom 3 BA Vajnory Tel: 0904623275 www.salon-iva.sk

Klietky pre chov prepelíc, králiky, činčily, pasce na líšky a kuny, liahne na vajčička, odchovne pre kuriatka, krmítka a napájačky, robíme rozvoz po celom Slovensku, viac na www.123nakup.eu, tel.0907181800

ČERPADLÁ

predajňa v nových priestoroch
Vajnorská 140
(areál UNIPLAST)

Pridte sa poradiť a nakúpiť u odborníkov.

Pre obyvateľov MČ RAČA
a VAJNORY zľava

10% ZĽAVA

0948 473 666, 0948 776 121
www.aquakomfort.sk

Miestny úrad

Mestská časť Bratislava - Vajnory
Roľnícka 109, 831 07 Bratislava

Tel. číslo do digitálnej ústredne:
0850 24 25 24

Mailová adresa: vajnory@vajnory.sk,
redakcia@vajnory.sk

Bývalý vojenský vodič vykonávajúci vojenskú základnú službu v rokoch 1975 - apríl 1976 vo Vajnoroch na stavbe nových kasární touto cestou hľadá dnes už staršiu pani Márii, vtedy ešte slečnu, priezvisko som zabudol. Ročník asi 1956. Zoznámil som sa s ňou v autobuse nočnej linky z Vajnor do Bratislavy. Občas som ju tiež zviedol vo vojenskej Tatre z Bratislavy domov do Vajnor. V dome, kde som za ňou bol, bývala s rodičmi a sestrou. Rád sa odmením tomu, kto mi poskytne informácie, ktoré by ma k nej alebo k jej rodine priamo zaviedli. Týmto prosím všetkých, ktorí by o nej mohli niečo vedieť, aby ma kontaktovali na moju emailovú alebo poštovú adresu. Miro od Znojma.

Miroslav Vogal
Horní náměstí 141/8
66902
Znojmo

miroslav.vogal@gmail.com

Mestská časť Bratislava - Vajnory
a Poľnohospodárske družstvo Vajnory
Vás pozývajú na

Vajnorské dožinky

SOBOTA 26.8.2017

PÓDIUM Park pod lipami

- 14.00 Vajnorská dychová hudba
- 15.00 Elevenband from Ivanka
- 15.45 DOŽINKOVÝ SPRIEVOD trasa: Jačmenná, Osloboditeľská, Baničova
- 16.15 VITAJTE na VAJNORSKÝCH DOŽINKÁCH - slávnostné privítanie hostí a návštevníkov, odovzdanie dožinkového venca
- 16.45 Vajnorský okrášľovací spolok
- 17.15 Mozaika Vajnor vo fotografií, krst knihy Antona a Petra Jakubáčovcov
- 17.45 BUKASOVÝ MASÍV
- 19.00 H&T
- 20.00 **MÁRIA ČIROVÁ**
- 21.30 Lola Band tanečná zábava
- 01.00 Záver

Sprievodné podujatia:

- 10.00 - 01.00 Stánkový predaj:
- 08.30 VAJNORY CUP – 4 SEASONS, športový areál Alviano volejbalový turnaj zmiešaných družstiev v spolupráci s VK Vajnorskí teoretici
- 15.00 - 19.00 VAJNORSKÝ ĽUDOVÝ DOM, Roľnícka 181
Podobenka z Vajnor: expozícia tradičného vajnského príbytku a ľudových remesiel
Škola vajnských tradícií

Prezentačný stánok MČ BA - Vajnory: predaj publikácií a vajnskej keramiky, razba vajnského dukátu.

Výstava drobných domácich zvierat, skákadlá.

Zmena programu vyhradená!

Mestská časť Bratislava-Vajnory
Podobenka z Vajnor
vás pozývajú na kurzy pre deti aj dospelých

ŠKOLA VAJNORSKÝCH TRADÍCIÍ

od 10. do 15.7.2017, od 31.7. do 4.8.2017
od 17.00 do 20.00 hod. v Parku pod lipami

- paličkovanie • maľovanie ornamentov • vyšívanie •
- výroba kraslíc, tkaníc a slamených ozdôb •
- predaj ľudovomeleckých výrobkov, keramiky a publikácií •

15.7.2017 v Parku pod lipami
maľovanie obrazov Vajnorské pohľady, vystúpenie DFS Podobenka z Vajnor

5.8.2017 na Hlavnom námestí v Starom Meste
Škola vajnských tradícií, Vajnorské pohľady na plátne, Vajnorský ornament vo fotografii

Mestská časť Bratislava - Vajnory
Vás srdečne pozývajú na

KULTÚRNE LETO 2017

JÚN - AUGUST 2017
LETNÉ OPEN AIR KINO
Park pod lipami o 21.00 h
30.6. ZOOTROPOLIS, USA
14.7. VŠETKO ALEBO NIČ, komédia SR,ČR,POL
28.7. UČITELKA, SR/ČR
11.8. PREČO PRÁVE ON, Komédia USA
18.8. LEGO PRÍBEH, USA

JÚL 2017
2.7. Bulharský spevácky zbor z Plevnu, koncert k sviatku sv. Cyrila a Metóda
Park pod lipami 15.00 h
3. - 7.7. 15. letné tvorivé dielne pre deti a dospelých, I. turnus
Galéria Typo&Ars, Roľnícka 349, 14.00 - 18.00 h cepec@typoars.sk
9.7. Nedľa deťom s Divadlom oProti, detský tvorivý program
Park pod lipami, 18.00 h
10. - 15.7. Letná škola vajnských tradícií, Podobenka z Vajnor, I. turnus
Park pod lipami, 17.00 - 20.00h vyšívanie, paličkovanie, maľovanie ornamentov..
15.7. Country večer, Hostinec EDA, Pod lipami 1, 19.30 - 24.00h
22.7. Country večer, Hostinec EDA, Pod lipami 1, 19.30 - 24.00h
31.7. - 4.8. Letná škola vajnských tradícií, Podobenka z Vajnor - II. turnus
Park pod lipami, 17.00 - 20.00h vyšívanie, paličkovanie, maľovanie ornamentov..

Zmena programu vyhradená!
Info: Ing. Eva Bielčíková 0911/456 945

Mestská časť Bratislava - Vajnory
Bratislavské kultúrne a informačné stredisko
Vás pozývajú na

Deň Vajnor

„DEDINA V MESTE“

Sobota 5. august 2017
HLAVNÉ NÁMESTIE BRATISLAVA

17.00 Podobenka z Vajnor
17.30 - 19.00 Vajnorská dychová hudba a Hudobná skupina SHINE

Sprievodné podujatia:
17.00 Škola vajnských tradícií Podobenka z Vajnor, ukážky tradičných ľudových remesiel
17.00 Vajnorský ornament - výstava fotografií
17.00 Vajnorské pohľady - výstava výtvarných prác účastníkov Letnej školy vajnských tradícií

Mestská časť Bratislava - Vajnory
Vás srdečne pozývajú na

KULTÚRNE LETO 2017

AUGUST 2017
5.8. DEŇ VAJNOR - prezentácia Vajnor na Hl. námestí v BA, 17.00 - 19.00h
Podobenka z Vajnor o.z., Vajnorská dychovka, Hudobná skupina SHINE
6.8. Nedľa deťom s Divadlom oProti, detský tvorivý program
Park pod lipami, 18.00h
12.8. Country večer
Hostinec EDA, Pod lipami 1, 19.30 - 24.00h
21. - 25.8. 15. letné tvorivé dielne pre deti a dospelých II. turnus
Galéria Typo&Ars, 14.00 - 18.00 h
25.8. Vernisáž výstavy prác účastníkov 15. letných tvorivých dielni pre deti a dospelých
Galéria Typo&Ars, 17.00 h
26.8. VAJNORSKÉ DOŽINKY 14. ročník, Park pod lipami 14.00 - 01.00 h
Účinkujú: Vajnorská dychovka, Eleven band from Ivanka, Lola Band, Vajnorský okrášľovací spolok, Bukasovský masív, H&T, MÁRIA ČIROVÁ
29.8. Oslavy 73. výr. SNP
kladenie vencov Pamätník Osloboditeľská, 18.30 h,
Nemecká dolina, partizánska vatra o 19.30h

Zmena programu vyhradená!
Info: Ing. Eva Bielčíková 0911/456 945

Budujeme, opravujeme, aby Vajnory boli krajšie a lepšie sa tu žilo

Tento mesiac sa dokončila výstavba odvodňovacích stavieb na Osloboditeľskej aj na Ulici Kataríny Brúdrovej

V rámci opráv sa obnovil aj asfaltový poter chodníka na Ulici Kataríny Brúdrovej

Pomocou nášho zariadenia vieme opraviť výtlky na uliciach svojpomocne

Na Pračanskej ulici sa kládol nový asfaltový koberec

Prechody pre chodcov dostali nový náter

Tento je na Rybníchej ulici

Obnovili sa aj vodorovné značenia

Na kosenie verejnej zelene sa využíva technika - Osloboditeľská ulica

Pre cyklistov sa vyznačila cyklotrasa k Vajnorským jazerám